

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2014–2015

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Karel Polák

Drogová kriminalita přerovského regionu

Praha 2015

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Aleš Zpěvák, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2014-2015

BACHELOR THESIS

Karel Polák

Drug-related crime in the region of Prerov

Praha 2015

The Bachelor Thesis Work Supervisor: JUDr. Aleš Zpěvák, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 5.3.2015

Jméno autora

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu bakalářské práce JUDr. Aleši Zpěvákovi, Ph.D. za ochotu a vstřícnost vést moji práci a za cenné a odborné rady při zpracování práce. Dále bych rád poděkoval kolektivu toxikologického týmu SKPV Přerov 1. odboru obecné kriminality, především por. Mgr. Tomáši Havlíkovi za spolupráci a pomoc při tvorbě bakalářské práce.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá pohledem na drogovou kriminalitu přerovského regionu. Teoretická část popisuje drogy a jejich rozdělení, drogovou prevenci, drogovou kriminalitu a obsahuje také stručnou charakteristiku přerovského regionu. Teoretické poznatky jsou pak dále využity v praktické části práce, která obsahuje rozhovor s člověkem, který bojuje s drogovou kriminalitou jako příslušník Policie České republiky.

Klíčová slova

Dělení drog, drogová kriminalita, omamná a psychotropní látka, prevence, přerovský region, protidrogová politika státu, trestní zákoník, zákon o přestupcích.

Annotation

Bachelor thesis deals with an approach to drug-related crime in the Prerov Region. The theoretical part describes drugs and their division, drug prevention, drug crime and it also covers a brief characteristic of the Prerov Region. Theoretical knowledge is later on used in the practical part which includes an interview with a man who fights against drug crime as a member of Police of the Czech Republic.

Key words

Division of drugs, drug-related crime, narcotics and psychotropic drugs, prevention, the region of Prerov, national drug control policy, Penal Code, Offences Act.

OBSAH

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	
1 DROGY	9
1.1 Pojem droga	9
1.2 Rozdělení drog.....	9
1.3 Nejčastěji užívané drogy v ČR	13
2 DROGOVÁ PREVENCE	20
2.1 Primární drogová prevence.....	21
2.2 Sekundární drogová prevence	23
2.3 Terciální drogová prevence.....	24
2.4 Protidrogová politika České republiky	26
3 DROGOVÁ KRIMINALITA Z POHLEDU PRÁVA	28
3.1 Historie právní regulace drog a drogové kriminality	28
3.2 Právní úprava drogových deliktů v trestním zákoníku	32
3.3 Právní úprava drogových deliktů v zákoně o přestupcích	37
4 CHARAKTERISTIKA PŘEROVSKÉHO REGIONU	40
4.1 Popis přerovského regionu.....	40
PRAKTICKÁ ČÁST	
5 ROZHOVOR	42
5.1 Popis výzkumného vzorku, cíle a zvolená metoda.....	42
5.2 Volný přepis rozhovoru	43
5.3 Shrnutí.....	48
ZÁVĚR	49
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	50
SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK	55

ÚVOD

Už název mé bakalářské práce, Drogová kriminalita přerovského regionu, naznačuje, že je zpracované téma závažné a aktuální. S drogami se můžeme setkat každodenně, ať už ve smyslu drog legálních či nelegálních. Každý z nás je přímo či nepřímo ohrožen drogovou kriminalitou. Nejde jen o problém samotných uživatelů drog, kteří bývají trestně postižitelní za držení, výrobu a prodej drog. Proto je dobré znát několik základních informací o drogách, druzích drog, jejich dělení, protidrogové prevenci a o boji proti drogám z pohledu trestního práva.

Jelikož bydlím nedaleko Přerova, rozhodl jsem se vybrat si aktuální téma zasazené do tohoto prostředí. Problematika drogové kriminality v okolí Přerova se mě každodenně dotýká, protože pracuji více než 10 let u Policie České republiky. V současné době jsem služebně zařazen právě na oddělení zabývající se bojem proti této závažné formě trestné činnosti.

Ve své bakalářské práci se zaměřím převážně na oblast nelegálních drog a forem páchané kriminality související s drogovými delikty. Drogová kriminalita je skrytá, latentní, proto je důležité, aby bylo zpracované téma chápáno jako vážná a aktuální hrozba pro celou společnost. V práci bych chtěl najít odpověď na otázku, zda jsou drogy opravdu tak velkým problémem, jak bývá uváděno, jaké jsou formy páchaní drogové kriminality a jakým způsobem je drogová trestná činnost potírána.

Bakalářskou práci jsem rozdělil do dvou částí, na část teoretickou a praktickou. V teoretické části se věnuji charakteristice jednotlivých drog, drogové prevenci, drogové kriminalitě z pohledu trestního práva a charakteristice Přerovska. V praktické části práce se pak věnuji drogové kriminalitě přerovského regionu z pohledu činnosti Policie České republiky, kde jsem použil formu rozhovoru na zpracované téma s odborníkem na drogovou kriminalitu

Cílem práce je přiblížit problematiku drog a drogové kriminality a seznámení s riziky drogových závislostí v prostředí přerovského regionu. Při zpracování bakalářské práce jsem využil dostupné odborné zdroje a jejich prostudováním jsem se také dozvěděl spoustu cenných informací, které můžu použít ve své další profesní činnosti.

Zpracované téma je velice obsáhlé a nemůže pojmout celou šířku drogové kriminality. Pro účel práce jsem tedy vybral jen části z jednotlivých kapitol tak, aby si čtenář uvědomil závažnost a nebezpečnost drog.

TEORETICKÁ ČÁST

1 DROGY

1.1 Pojem droga

Lidstvo od počátku znalo látky, které lze označit za drogy, nacházející se v přírodě. Látky lidé využívali k nejrůznějším účelům, jako bylo například léčení chorob, tlumení bolesti, zvýšení výdrže či šamanství. Pojem droga se původně vyvinul z arabského slova „durana“, což v původním významu znamená léčivo.¹ Podle E. Urbana je to látka, která je požívána a zneužívána pro změnu nálady, vědomí, povzbuzení či tlumení somatopsychických funkcí, ovlivňuje biochemické pochody v mozku, případně v centrální a periferní nervové soustavě a při opakovaném užívání nastává možnost závislosti.²

1.2 Rozdělení drog

Drogy lze rozdělit do několika skupin nejen podle míry rizika vzniku závislosti, mezi veřejností rozšířené pojmy „tvrdé a měkké“ drogy, ale také podle látky, ze které jsou složeny, zda jde o drogy legální či nelegální, jaký je původ drog apod.

Rozdělení podle původu:

- Přírodní drogy – látky v nich obsažené pochází přímo z přírody, převážně v podobě rostlin (např. koka) a částí zvířat (např. jed), a k jejich další úpravě se nepoužívají chemické látky. Takto získané drogy lze užívat přímo bez další úpravy (např. konzumace plodnic lysohlávky), nebo mohou být upravovány například vařením, fermentací, drcením (např. kouření usušených částí marihuany)
- Polosyntetické drogy – účinná látka obsažená v droze je získávána jako v předchozím případě z přírodních zdrojů, ovšem za pomoci chemických látek (např. kokain získávaný z listů keře koky nebo heroin pocházející z opia, které je získáváno z máku)

---

¹ ŠMERDA, R. *Trestněprávní úprava drogové problematiky*. In. Buletin NPC, mimořádné číslo. Praha MV. 2006. s. 15

² HARTL, P., HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník*. 2. vyd. Praha: Portál. 2000. s 122. ISBN 978-80 7367-569-1

- Syntetické drogy – jsou vyráběny chemickou cestou z prekursorů (např. metamfetamin)

Rozdělení podle účinku:

- Tlumivé (narkotické) drogy – menší a středně silné dávky vzbuzují v uživateli pocit euforie a příjemného pocitu, často mizí pocit strachu a psychického napětí. Při příliš vysoké dávce drogy může dojít k selhání organismu a zástavě dýchání. Nejznámějším zástupcem je morfium, které má velký protibolestivý a euforizující účinek. Do této skupiny patří dále např. heroin, metadon, kodein. Druhou skupinou jsou benzodiazepiny, léky určené ke zklidňujícím a hypnotickým účinkům. Mezi tuto skupinu patří např. diazepam. Narkotiky jsou také barbituráty a alkohol.
- Stimulační drogy – látky v nich obsažené zvyšují tělesnou i duševní aktivitu, vyvolávají pocit síly a energie. Projevem uživatele je jeho velká hovornost, roztěkanost. Vysoké dávky stimulační drogy mohou navodit halucinace a ztrátu kontaktu s realitou (tzv. toxická psychóza) nebo také skončit srdečním selháním. Mezi zástupce těchto látek patří například pervitin a kokain.
- Halucinogenní drogy – vyvolávají změnu vnímání reality, při nižších dávkách se dostavuje pocit blaženosti, barvy jsou jasnější. Silnější dávka může vyvolat halucinogenní prožitky např. ožívání věcí, slyšení hlasů apod. Při vysokých dávkách nad sebou uživatel ztrácí kontrolu a kontakt s realitou. Nejznámějším zástupcem této skupiny jsou kanabinoidy např. hašiš a marihuana.³

Rozdělení podle vzniku závislosti a míry škodlivosti:

U uživatele lze jen těžko předpokládat, jak na něj bude která droga působit a zda bude již první kontakt s drogou osudný či nikoli. Ve hře je spousta faktorů, například zdravotní stav uživatele, věk, množství účinné látky obsažené v droze apod. Ve společnosti, ale i v odborných kruzích existuje rozdělení drog podle míry rizika spojeným s jejich užíváním, přičemž některé drogy jsou společností tolerovány a to za předpokladu, že některé z drog jsou méně škodlivé a návykové ve srovnání s jinými.

---

³ MINAŘÍK, J. *Rozdělení drog*. [online]. [cit. 10.1.2015]. Dostupné z: <http://www.odrogach.cz/skola/uzivani-navykovych-latek/informace-o-drogach/rozdeleni-drog.html>

- Nízké riziko – vztahuje se na omamné a psychotropní látky, které jsou označovány jako tzv. měkké drogy (např. marihuana, hašiš) a přechovávání těchto drog je trestáno nižším postihem.
- Vysoké riziko – užívání těchto drog je ze společenského, ale i zdravotního hlediska závažnější (např. heroin, metamfetamin).⁴

Rozdělení podle dostupnosti:

Drogy lze také dělit z hlediska dostupnosti na drogy legální a nelegální. Toto dělení vychází především z míry jejich škodlivosti a také z postavení jednotlivých drog ve společnosti, kde je k drogám různá míra tolerance. V potaz se tedy nebere jen aktuální lékařské či vědecké stanovisko k užívání drog. Například alkohol nepředstavuje o nic menší nebezpečí než tzv. tvrdé drogy. Na kouření tabáku a pití alkoholu umírá větší množství lidí než na konzumaci všech ostatních drog dohromady. Existuje předpoklad, že do budoucna dojde k revizi zařazení drog do kategorií legální – nelegální.

- Legální drogy – do této kategorie patří například medikamenty, které jsou již dlouhou dobu využívány například k léčbě, zmírnění bolesti, navozování spánku, utlumení nebo naopak povzbuzení. Tyto léky patří ve vyspělých západních státech mezi jedny z nejvíce užívaných léčiv. Mezi legální drogy lze zařadit také celou řadu nápojů a jídel, přičemž vždy nemusí docházet ke konzumaci z důvodu obsahu návykové látky (např. ve víně obsažený alkohol). Mezi nejčastěji konzumované legální drogy patří dále kofein užívaný ve formě kávy či energetických nápojů nebo nikotin obsažený v celé řadě tabákových výrobků. Samostatnou kapitolou jsou potom průmyslově využívané látky, jakými mohou být organická rozpouštědla (např. lepidla, toluen, technický benzín).
- Nelegální drogy – jedná se o nezákonné užívání látek, které jsou postaveny mimo zákon.⁵ Z hlediska českého práva jsou tyto látky uvedeny např. v zák. č. 167/1998 Sb., o návykových látkách.

---

⁴ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem k 1.8.2011*. 1. vyd. Olomouc: Anag, 2011. s. 1033. ISBN 978-80-7263-677-8

⁵ FISHER, S., ŠKODA J. *Sociální patologie*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s.. 2014. s. 83. ISBN 978-80-247-5046-0

Rozdělení drog podle typu závislosti:

Užívání drog s sebou přináší větší či menší riziko vzniku drogové závislosti. Míra drogové závislosti, její typ a síla závisí na různých faktorech. Především na tom, jaká droga je užívána, jaká je osobnost uživatele (závislost vzniká častěji u neurotiků a psychicky neodolných jedinců), jaké je sociální prostředí uživatele (např. role rodiny, kolektiv přátel) nebo jaký je podnět, kvůli kterému došlo k užití drogy (např. traumata, bolesti). U některých drog může už první kontakt znamenat závislost (např. do těla injekčně aplikovaný heroin). U jiných drog zas může docházet u uživatele k nepravdělnému vícečetnému užití, které ještě nemusí znamenat vytvoření závislosti na droze. (např. příležitostné kouření marihuany). „Podle expertů Světové zdravotnické organizace (WHO) lze drogovou závislost (toxikomanií, závislost na omamných látkách) definovat jako psychický, někdy i fyzický stav charakterizovaný změnami chování a dalšími reakcemi, které vždy zahrnují nutkání užívat drogu opakovaně (ustavičně nebo intermitentně) pro její psychické účinky a dále také proto, aby se zabránilo vzniku nepříjemných stavů, vznikajících při nepřítomnosti drogy v organismu.“⁶ Jde tedy o stav intoxikace, která se buď pravidelně či nepravidelně dostavuje, nebo je trvalá. Toxikomanie se vyznačuje potřebou a nutkáním neustále drogu užívat, zvyšovat svou dávku a být na droze závislý ať už fyzicky nebo psychicky.

- Psychická závislost – vyznačuje se především nutkáním mít drogu kvůli její účinné látce při sobě a užít ji. Psychická závislost bývá zpravidla mnohem větším problémem při následné léčbě, kdy uživatel procházející detoxikačním procesem, začne abstinovat a nemá drogu, podvědomě však na drogu myslí a chce ji mít.
- Fyzická závislost - lidské tělo je již droze natolik přizpůsobené, že ji zahrnuje do svého metabolismu. Droga je pro tělo potřebou. Při nedodání drogy do organismu dochází k abstinčním příznakům, které mohou být různé podle druhu užívané drogy (např. bolest hlavy, nevolnost a křeče u uživatelů heroinu).⁷

---

⁶ MATOUŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s.. 2013. s. 31. ISBN 978-80-247-4580-0

⁷ Tamtéž s. 31

1.3 Nejčastěji užívané drogy v ČR

V této části práce bych rád představil a popsal nejčastěji užívané nealkoholové návykové látky na území České republiky. Přerovský region nijak nevybočuje z národních ukazatelů nejčastěji užívaných drog a v podstatě kopíruje současné trendy. Česká republika je v evropském, ale i světovém kontextu zajímavá především mírou uživatelů metamfetaminu – pervitinu a marihuany. Mimo tyto dvě návykové látky, které jsou u toxikomanů nejoblíbenější, popíšu také další drogy, jakými jsou kokain, extáze, heroin, fentanyl a lysohlávky.

Metamfetamin – pervitin

Metamfetamin je mezi laickou veřejností známý spíš jako pervitin. Tento název je převzatý od německé firmy, která látku s obsahem metamfetaminu vyráběla právě pod tímto názvem. Mezi uživateli pervitinu je tato syntetická droga známá pod pojmy „perník, piko, peří“. Metamfetamin byl poprvé získán z efedrinu v Japonsku v roce 1888. Ve dvacátých letech 20. století byl metamfetamin vyráběn v Německu. Během druhé světové války byl podáván vojákům pro zlepšení výdrže a koncentrace. Metamfetamin byl v ampulích podáván nejen japonským a německým pilotům a vojákům, ale i vojákům spojeneckým. Za 2. světové války se metamfetamin rozšířil také mezi civilní obyvatelstvo. Po válce pak byly zásoby tablet metamfetaminu rozprodány civilnímu obyvatelstvu. Začátek zneužívání metamfetaminu u nás se datuje do 70. let 20. století, kdy byl znovu objeven postup výroby vycházející z efedrinu. Metamfetamin se v tehdejší Československu uchytil a z malých skupinek uživatelů, které si pervitin vyráběly pro sebe v domácích podmínkách, se staly dobře organizované gangy schopné vyrobit desítky kilogramů drogy, která se pak vyvážela do celé Evropy. Výroba metamfetaminu není těžká. Základní látkou je efedrin. Ten je získáván především z volně prodejných léků určených k léčbě nachlazení, jakými jsou v České republice například Modafen nebo v Polsku Sudafet. K výrobě metamfetaminu jsou dále nutné prekursory, jako je červený fosfor, kyselina fosforečná a jód. Prodej těchto látek podléhá kontrole a regulaci, pro výrobce samotné však nebývá problém si chemikálie obstarat. Výroba metamfetaminu se neobejde bez dalších nezbytných pomůcek běžně užívaných v domácnostech, jako jsou například hydroxid sodný, toluen vata, vaříč apod. Metamfetamin bývá vyráběn ve formě drobnějších krystalů, které mají nejrůznější zbarvení od narůžovělé,

okrové až po hnědou barvu. Lze se však setkat i s čirými krystaly bílé až průhledné barvy. Na ulici se pervitin prodává nejčastěji jako rozdrcený prášek.

Metamfetamin účinkuje jako psychostimulační látka, která se projevuje pocitem síly, sebedůvěry a zvýšením výkonnosti. Potlačuje žízeň, hlad a ospalost. Navozuje pocit dobré nálady a euforie. Při opakovaném podání metamfetaminu dochází postupně k jeho užívání v čím dál větších dávkách drogy, které jsou v čím dál kratších intervalech. Mezi nežádoucí jevy spojené s užíváním metamfetaminu patří halucinace, negativní emoci, paranoidní stavy, podezřívavost, agresivita. Metamfetamin bývá užíván nitrožilně, šňupáním, kouřením nebo perorálně.⁸

Marihuana – konopné drogy

„Konopí člověka doprovází přinejmenším 10 000 let – již od samých počátků zemědělství ve Starém Světě. Je jednou z nejstarších pěstovaných plodin a jeho použití je vskutku všestranné. Získává se z něj olej a pevné vlákno, mimoto poskytuje jedlé náhražky. Díky obsaženým látkám je konopí nejen důležitým narkotikem, ale i cenným prostředkem při léčení celé řady nemocí používaných jak v lidovém, tak v moderním lékařství.“⁹

Z výše uvedeného vyplývá, že konopí bylo již od dávných časů využitelné pro nejrůznější ušlechtilé vlastnosti, nejen jako droga, jak ho známe dnes. Je důležité rozlišit, zda se jedná o technické konopí či konopí – marihuanu využitelnou jako omamná a psychotropní látka. Rozdíl je v obsahu tetrahydrocannabinolu (THC), který je v rostlině obsažený. Pokud je koncentrace THC nižší než 0,3%, jedná se o konopí technické. Obsah THC není u všech částí rostliny stejný. Nejnižší obsah THC má u rostliny stonek a kořen, nejvyšší pak květy samičích částí rostlin. Evropská marihuana obsahuje nejčastěji okolo 20 % THC. Marihuanou se rozumí usušené květy a okvětní lístky samičí rostliny konopí, které bývají smíchány s většími listy rostliny. Jednoduše řečeno, čím více květů, tím kvalitnější marihuana. Marihuana dostala od uživatelů různá jména, jakými jsou například „ganža, tráva, zelí, hulen“. Nejčastěji se marihuana užívá kouřením, v menší míře se konzumuje nebo se z ní připravují nápoje. Konopné drogy se řadí mezi halucinogeny. Na světě existuje velké množství různých odrůd, které se od sebe liší způsobem pěstování rostliny, velikostí, barvou atd. Rostliny se šlechtí a modifikují tak, aby měly co nejlepší vlastnosti, především vysoký

---

⁸ *Metamfetamin (Pervitin)*. [online]. [cit. 2015-01-17]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/narodni-protidrogova-centrala-skpv-navykove-latky-navykove-latky.aspx>

⁹ *Konopí – cannabis*. [online]. [cit. 2015-01-17]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/soubor/konopi-pdf.aspx>

obsah THC. V poslední době dochází k pěstování v tzv. indoor pěstírnách, kde lze rostlině připravit ideální podmínky k růstu, jakými je dostatek vody, hnojiva, světla, tepla apod. Další z forem konopné drogy je hašiš. Hašiš je získáván zpracováním zralých konopných samičích květů. Mezi uživateli je známý pod pojmy jakými jsou „haš, čokoláda, shit“. Hašiš je lepkavá hmota a připomíná svoji barvou a konzistencí med. Hašiš většinou obsahuje větší množství THC než marihuana. Obsah THC je závislý na kvalitě zpracované suroviny. Existuje více způsobů výroby hašiše, například proséváním květů rostlin přes jemné síto a následné zachytávání drobného pylu až po ruční zpracování květů, které jsou třeny v dlaních, na niž ulpívá lepkavá látka – hašiš. Mezi světově největšími producenty hašiše patří Pákistán, Afganistán, Maroko a Libanon. Z evropských zemí přední místo zaujímá Nizozemsko a Albánie. Hašiš se nejčastěji konzumuje kouřením z dýmek.¹⁰

Kokain

Kokain je alkaloid z rostliny koky rostoucí v Andách v Jižní Americe. Už staří Inkové za dávných dob žvýkali listy koky z náboženských a kulturních důvodů. V roce 1884 byl kokain poprvé využitý jako anestetikum v očním lékařství. Kokain začal být využíván v dalších odvětvích lékařství – chirurgii, kde byl nasazován na regionální nervové blokády. V roce 1886 byl v USA patentován nápoj obsahující výtažek z listů koky, který později dostal jméno Coca-Cola. Do oblíbené limonády byl kokain přidáván ještě ve 20. letech minulého století.

Největším producentem kokainu je Kolumbie, dále pak Peru a Bolívie. Odtud je kokain pašován do celého světa. Kokain je druhou celosvětově nejužívanější drogou, hned po marihuaně. Užívání kokainu se v různých zemích liší. Kokain je nejvíce užíván ve Velké Británii, Španělsku, Itálii a Dánsku. Česká republika je například specifická užíváním pro účinky podobného metamfetaminu. Kokain je zde odsunut do větších měst s bohatší klientelou. Mezi uživateli je kokain označován jako „koks, kokos, sníh, pudr“.

Kokain je ve formě bílého prášku užíván šňupáním nosem a orálním podáním. Specifickým užitím je kouření kokainu – cracku. Crack je levná forma volné báze připravované za pomoci jedlé sody a vody. Kokain bývá užíván pro jeho účinky, jakými jsou euforie, stimulace, zvýšená duševní, sociální a sexuální schopnost. Po odeznění

---

¹⁰ MIOVSKÝ, M. a kol., *Konopí a konopné drogy: Adiktologické kompendium*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s.. 2008, s. 126 – 130. ISBN 978-80-247-0865-2

drogy nastává vyčerpání, deprese, poruchy vědomí, křeče. Kokain je vysoce toxický, způsobuje poškození srdce, ledvin, mozku a plic. Jeho užívání může skončit smrtí.¹¹

Extáze

Tato droga patří do skupiny halucinogenních amfetaminů, proto můžeme hovořit o podobných účincích, jako jsou u užívání LSD a amfetaminu. V menších dávkách není tak halucinogenní jako například LSD, navozuje spíše stav, kdy uživatel odhazuje zábrany, chce komunikovat, přiblížit se. Z toho důvodu je někdy označována za „taneční drogu“ nebo „drogu lásky“. Kvůli těmto účinkům bývá extáze oblíbená převážně u mladých lidí. Mezi uživateli bývá extáze označovaná jako „éčko, tableta, smajlík“. Ve většině případů se extáze prodává ve formě tablet, které bývají různě zbarvené, případně jsou do nich při výrobě raženy motivy. Tablety se polykají nebo se nechají rozpustit v nápojích či v ústech.

Rizika spojená s užíváním extáze jsou dvojího charakteru:

- a) Nejistitelné složení
  - při distribuci v tabletách si není uživatel schopen ověřit jejich složení. Tablety bývají kontaminovány toxickými příměsemi, které mohou být velice škodlivé pro lidský organismus a mohou vést i ke smrti. Jako příklad můžeme uvést smrt studentky z března 2013: „*Barbora, studentka pražské Střední průmyslové školy multimediální a propagační tvorby, se na svém maturitním plese předávkovala extází a zkolabovala. Spolužáci ji našli na toaletách a hned volali záchrannou službu. O záchranu dívky se ihned na místě pokoušeli lidé, kteří na plese byli. "Záchranáři navázali na laickou resuscitaci. Dívku oživovali ještě čtyřicet minut, ale bohužel neúspěšně," uvedla pro server Lidovky.cz mluvčí pražské záchranné služby Jiřina Ernestová.*“¹²
- b) Předávkování a dehydratace
  - Účinek extáze přichází později a účastník párty si může myslet, že je tableta slabá. Při požití většího množství tablet pak snadno dojde k předávkování. U uživatele je potlačen pocit žízně a může tak dojít k přehřátí organismu a dehydrataci.

¹¹ ŠEVELA, K., ŠEVČÍK, P. a kol., *Akutní intoxikace a léková poškození v intenzivní medicíně*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing a.s.. 2011. s. 250 – 253. ISBN 978-80-247-0865-2

¹² HRUBEŠ, K. *Smrt po předávkování extází je velmi malá, říká odborník*. [online]. 26.3.2013 [cit. 2015-01-17]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/pravdepodobnost-predavkovani-se-extazi-je-velmi-nizka-mini-odbornik-1jp-/zpravy-domov.aspx?c=A130324_165004_ln_domov_vs

O míře závislosti na extázi se mezi odborníky vedou diskuze. Dle nejnovějšího zjištění však jde o látku, která může být vysoce psychicky návyková.¹³

Heroin

Heroin byl syntetizován v roce 1874 a už v roce 1898 ho začala německá firma Bayer prodávat pod značkou „Heroisch“, což v překladu znamená silný. Heroin byl nasazován jako lék proti závislosti na morfiu. Jedná se o polosyntetickou drogu a jeho výroba vychází z morfinu nebo opia. Heroin je celosvětově velice rozšířenou drogu. Před rokem 1994 se v České republice vyskytoval jen sporadicky, od té doby se však heroin mezi uživateli drog značně rozšířil. Ve zprávě Národní protidrogové centrály SKPV PČR z roku 1995 se můžeme dočíst: *„Heroin v podstatě zaplavil republiku v porovnání s minulým obdobím. Přestože pervitin zatím stále patří k nejneužívanějším drogám, heroin ho rychle „dotáhl“ a patří dnes k jedné z nejrozšířenějších, nejnebezpečnějších drog distribuovaných ve velkých městských aglomeracích ČR (zejména v Praze) i formou pouliční distribuce.“*¹⁴

Nejčastěji se heroin užívá nitrožilně, méně pak kouřením a inhalací z alobalu. Heroin se užívá i podle jeho kvality. Pokud je heroin čisté bílé barvy, je pro injekční aplikaci nejvhodnější. V případě, že má hnědou barvu, používá se ke kouření. Po užití heroinu dochází ke zklidnění a euforii. Při odeznění účinné látky se dostaví intoxikace ve formě nevolnosti, hučení v uších, svědění a povrchního dýchání. Při delším užívání dochází k celkové destrukci uživatele, který bývá líný, bez vůle, depresivní, apatický, snižuje se jeho tělesná váha, jeho organismus je vyčerpaný, dochází k infekcím. U chronických uživatelů heroinu dochází často k sebevraždám.

Heroin je vysoce návykovou drogu a od dávky, která se pohybuje okolo 0,1 g denně, rychle stoupá až na 1 i více gramů denně, které jsou rozloženy do několika aplikací. U heroinu je jen velmi malé rozpětí mezi dávkou, která vyvolá touženou intoxikaci a dávkou, která může být smrtelná. Z tohoto důvodu velmi často dochází k předávkování. Heroin bývá z těla rychle vylučován a to má za následek zkracování doby mezi jeho užitím a rozvoji závislosti. Závislost poškozuje osobnost uživatele a vede až k sociální degradaci, která je spojena s kriminalitou, prostitucí apod. Léčba závislosti na heroinu bývá jedna z nejzávažnějších forem, se kterou se lékařství věnující se odvykání drogových závislostí zabývá. Často bývá používán model

---

¹³ Extaze. [online]. [cit. 2015-01-17]. Dostupné z: <http://navykovelatky.cz/tanecni-drogy/extaze/>

¹⁴ KOMOROUS, J. Současná situace v oblasti nedovolené výroby, dovozu, převozu, vývozu, obchodu a šíření omamných a psychotropních látek na území České republiky. *Bulletin Národní protidrogové centrály SKPV PČR*. 1995. roč. 1. č. 1. s. 8.

tzv. „substituční léčby“, kdy je heroin nahrazován schválenou drogou - lékem (např. Subutex). Druhým krokem léčby pak bývá případná abstinence.¹⁵

Fentanyl

Fentanyl byl vyvinut v 50 letech 20. století belgickou firmou Janssen a už za 10 let na to začal být používán v medicíně. Fentanyl má podobné vlastnosti a účinky jako morfin, jeho analgetický účinek je asi 80 x vyšší. Nevýhodou fentanylu je mnohem nižší doba účinku.

V lékařství se fentanyl a jeho deriváty začaly používat jako podpora anestezie či silné analgetikum (např. při léčbě chronických nebo nádorových onemocnění). Po užití fentanylu se dostavuje euforie, dojde ke ztlumení dechu. Vzniká silná léková závislost. Mezi nežádoucí účinky patří zvracení nebo zástavy dechu. Fentanyl užívaný v lékařství nesmí být pacientovi podáván dlouhodobě, aby nevznikla závislost. Při přetrvávajících bolestech musí být nahrazen. Fentanyl je v menší míře obsažen také například v nosních sprejích, na jejichž užívání si lze vytvořit závislost.

Fentanyl bývá užíván ve formě náplastí, které se lepí na kůži a účinná látka je tak vstřebávána do těla. Může se aplikovat také injekčně nebo pomocí tablet či lízátek. Na trhu se lze setkat s mícháním fentanylu a heroinu. Počátky zneužívání fentanylu se datují do 70. let minulého století, kdy byl zneužíván lékařským personálem. U uživatelů fentanylu je typická psychická závislost, která časem a dlouhodobějším užíváním přechází v závislost fyzickou. Při odvykání se dostavují silné abstinenční příznaky.¹⁶

V současné době jsou na Přerovsku zachyceny poznatky o šíření a distribuci fentanylových náplastí, především z Moravskoslezského kraje, kde si tato droga nachází své místo mezi uživateli stále nejoblíbenějšími pervitinem a marihuanou. Níže uvedený případ dokazuje, jak je nebezpečné užívání fentanylových náplastí ve skutečnosti: *“Tragický případ úmrtí, ke kterému vedla aplikace látky z náplastí s obsahem fentanylu, začal ve čtvrtek projednávat Krajský soud v Ostravě. Na lavici obžalovaných usedl devětatřicetiletý Viktor Dufek, který na Novojičínsku prodával narkomanům náplasti dostupné pouze na lékařský předpis. Po nitrožilní aplikaci látky,*

---

¹⁵ Heroin. [online]. [cit. 2015-01-19]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/narodni-protidrogova-centrala-skpv-navykove-latky-navykove-latky.aspx>

¹⁶ Fentanyl. [online]. 20.4.2012 [cit. 2015-01-19]. Dostupné z: <http://www.infodrogy.estranky.cz/clanky/opiaty-a-opioidy/>

kterou narkomani z náplastí získávali, zemřel předloni v červnu jeden z jeho zákazníků na otok mozku.“¹⁷

V současné době je na trhu v České republice registrováno 9 obchodních značek, pod kterými jsou distribuována balení obsahující náplasti napuštěné fentanylem. Na černém trhu se tyto náplasti prodávají od 600,- Kč do 3000,- Kč. Z náplastí se dostává fentanyl tím způsobem, že jsou náplasti vyvářeny a získaný roztok je aplikován do žíly. Problém může nastat v případě, že uživatel nezná množství fentanylu v náplasti obsažené, například v závislosti, zda je náplast použita či nikoliv. Během vyváření náplastí se do roztoku uvolňují plasty a jiné toxické látky, ze kterých jsou náplasti vyrobené.¹⁸

Lysohlávky

Mezi toxikomany jsou lysohlávky rozšířené pod pojmy houbičky, magické houby apod. Účinnou látkou obsaženou v lysohlávkách je halucinogenní alkaloid psilocybin. Tato halucinogenní látka je obsažena nejvíce v lysohlávce modrající a lysohlávce české. Lysohlávky rostou v období od září do prosince ve velkých skupinách, takzvaných rodinkách, ve vlhkých listnatých lesích nebo na tlejícím dřevu.

Lysohlávky se užívají syrové, nebo se melou a připravuje se z nich odvar. Lze je také sušit a přidávat do jídel, dělat z nich čaj. Nasušené lysohlávky se mohou kouřit.¹⁹ Lysohlávky mají podobné účinky jako jiný halucinogen – LSD.

„Po požití látky dochází k během několika minut ke změnám vnímání času a prostoru, intoxikovaný jedinec prožívá pocity kosmického nekonečna, jakoby se vznášel, vše je v pohybu, neobyčejně barevné. Pocity létání mohou vést k vyskočení z okna se smrtelnými následky.“²⁰

---

¹⁷ HONUS, A. *Soud rozléta smrt muže, který zemřel po aplikaci smrtícího fentanylu.* [online]. 15.1.2015 [cit. 2015-01-19]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/krimi/358836-soud-rozpleta-smrt-muze-ktery-zemrel-po-aplikaci-smrticiho-fentanylu.html>

¹⁸ KUCHAR, M., KITZLEROVÁ, A. *Nové zneužívané látky v Evropě. Bulletin Národní protidrogové centrály* 2014. č. 4. s. 7. ISSN1211-8834

¹⁹ NOVÁK, J. *Jedovaté rostliny kolem nás.* 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s.. 2007. s 22. ISBN 978-80-247-80-247-1549-0

²⁰ PAVLOVSKÝ, P. a kol. *Soudní psychiatrie a psychologie.* 3. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s.. 2009. s 68. ISBN 978-80-247-2618-2

2 DROGOVÁ PREVENCE

Slovo prevence pochází z latinského slova *praevenire*, které znamená předcházet. Prevence je soustava opatření, která mají předejít nějakému nežádoucímu jevu, například nemocem, drogovým závislostem, zločinům, nehodám, neúspěchu ve škole, sociálními konfliktům, násilím, a podobně. Prevence se za poslední dobu vyprofilovala v samostatný vědní obor, který stále získává na významu. Úsilí vložené do prevence se několikanásobně vyplácí, třeba z hlediska vynaložených finančních prostředků. Drogová prevence a prevence obecně se snaží jít ke kořenům, tedy oslovit co možná nejmladší generaci potenciálních drogových uživatelů a zamezit kontaktu s drogami.

„Primárním úkolem protidrogové prevence je přispět k tomu, aby lidé, zejména pak mládež, nezačínali s užíváním návykových látek, případně aby svou první zkušenost s návykovou látkou co nejvíce oddálili, anebo pokud už užívat začnou, aby u nich nedošlo k rozvoji nějaké související poruchy (například závislosti). Obecný cíl prevence užívání návykových látek je však mnohem širší: je jím zdravý a bezpečný vývoj dětí vytvářející podmínky pro uplatnění jejich nadání a potenciálu stát se platnými členy své komunity a celé společnosti. Efektivní prevence užívání návykových látek výrazně přispívá u dětí, mládeže, i dospělých k pozitivnímu vývoji vazeb v rámci rodiny, školy, pracoviště a celého společenství.“^{21 22}

Drogovou prevenci můžeme rozdělit na tři úrovně - prevenci primární, sekundární a terciální. Toto rozdělení je především podle zaměření, na koho má prevence v souvislosti s drogami zacílit, a jaké má k tomu zvolit vhodné a účinné preventivní opatření.

---

²¹ *International Standar on Drug Use Prevention*. UNODC. 2013. [online]. 10.3.2013 [cit. 2015-01-19]. Dostupné z: <http://www.unodc.org/unodc/en/prevention/prevention-standards.html>

²² BAREŠ, J. *Mezinárodní standardy prevence užívání drog*. 1. vyd. Úřad vlády České republiky. Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti. 2014. s. 9. ISBN 978-80-7440-097-1

2.1 Primární drogová prevence

Primární drogová prevence pohlíží na populaci jako na jeden celek nebo na vybrané cílové skupiny. Tím se odlišuje od prevence primární a sekundární, která se již spíše zabývá jednotlivci, kteří jsou více či méně užíváním drog zasaženi.

Primární prevence si klade za cíl, aby nedocházelo v důsledku užívání návykových látek k poruše zdraví, ať už je tím myšleno zdraví tělesné, duševní nebo sociální. Primární prevence se soustřeďuje na poptávku na drogovém trhu, snaží se, aby se z potenciálního uživatele nestal skutečný uživatel drog, a aby ke kontaktu s drogami v nejlepším případě vůbec nedošlo. Děti a mladiství jsou drogami ohroženi více než dospělí jedinci. K dosažení těchto cílů se používají metody a prostředky z oblasti psychologie, pedagogiky, sociologie, marketingu, reklamy apod.

Primární prevenci můžeme rozdělit na:

- nespecifickou prevenci – není primárně tematicky zaměřena na zneužívání návykových látek. Zaměřuje se na dobrou duševní, sociální a tělesnou životní úroveň a životní styl. Příkladem může být dobře nastavená fungující rodina, prostředí ve škole nebo volnočasové aktivity.
- specifickou prevenci – je zaměřena na zneužívání návykových látek

Základní faktory primární drogové prevence můžeme charakterizovat jako:

- 1) Snížení poptávky po drogách:
  - drogový trh má jako každý jiný trh ve společnosti stranu nabídky a stranu poptávky. Aktivity prevence jsou vynakládány dvěma směry ať už na straně omezení nabídky, nebo omezení poptávky po drogách. V kontextu jedince jde o to, aby se člověk nestal ani nabízejícím – dealerem drog, ani poptávajícím – uživatelem drog.
- 2) Drogové uvědomění:
  - drogové uvědomění ve společnosti má stejný smysl jako například ekologické vědomí. Pouhé poskytnutí informací o drogách ani nelze chápat jako prevenci. Jedinec prochází třemi fázemi - poznatky, postoje, chování. Dostává informaci o tom, že jsou drogy špatné, zaujme k nim postoj a podle postoje a získaných informací se bude chovat.

- 3) Denormalizace drog:
  - jedná se o vytvoření sociálního klimatu, které je nepříznivé k drogám. Lidem pak nepřípadně užívání a šíření drog normální a žádoucí. Cílem je zvýšit drogové povědomí u společnosti. Opakem denormalizace je normalizace drog ve společnosti, kdy i například v České republice jsou po vzoru Nizozemska zaznamenávány snahy o legalizaci marihuany.
- 4) Morální aspekty ve společnosti:
  - ve většině zemí, kde se se drogy rozšířily, byla veřejná morálka obyvatelstva zaměřená na odsuzování uživatelů drog. Dnes víme, že není správné drogovou morálku ze společnosti vyloučit, protože dělat z drogové závislosti problém týkající se jen zdravotnictví je již překonané. Je důležité, aby protidrogové kampaně a programy zasáhly morální aspekty jedince. Především se jedná o odpovědnost za vlastní život, sebeúctu, odvahu, spoluodpovědnost aj.
- 5) Negace a pozitivní alternativní užívání drog:
  - jedná se o přístup „prostě řekni ne“, který vychází s preventivního programu USA z 80. let. Jedná se o program, který pomáhá mladým lidem utvářet osobnost, postoje a názory tak, aby svobodně mohli říct drogám „ano“, nebo „ne“. Důležité je také hledat alternativu v užívání drog, ukázat mladým lidem vzory, za kterými by mohli jít nebo se dát jejich cestou.
- 6) Neobviňování obětí:
  - preventivní program by neměl být postaven na úroveň zatracování a odsuzování osob, které mají s drogami problém. To ovšem neznamená, že by se jednání uživatelů mělo nějak omlouvat nebo chápat. Zde platí střední cesta ve formě, že brát drogy není správné, pokud už je ale bereš, záleží na tobě, jestli to zvládneš, my ti pomůžeme.
- 7) Porozumění motivaci:
  - je důležité porozumět uživateli a vědět z jakého důvodu drogy užívá. Může se jednat o nejrůznější motivace, jakými bývají snaha získat energii, překonat zábrany, dostat se přes psychické problémy, ulevit bolesti nebo touha zažít dobrodružství a prožít zážitek. Porozumění zdrojům motivace je důležité pro jakékoliv protidrogové snahy.

Hlavním těžištěm primární prevence je věk a prostředí, ve kterém se vytváří normy a hodnoty. Mezi nejdůležitější prostředí formující člověka je rodina, školní prostředí nebo zaměstnání, prostředí volného času a společenství přátel nebo etnika.

Efektivní primární prevence je souhrn mnohočetných strategií, které působí na cílovou skupinu (např. škola, rodina, kamarádi, masmédia). Protidrogová prevence by měla být dlouhodobější záležitostí, která musí být vhodně zacílena na vybranou skupinu s ohledem na věk, prostředí, míru nebezpečí, etnickou příslušnost. Nebylo by správně zaměřit se jen na prevenci proti nelegálním drogám, ale zvýšit úsilí i v boji proti tabáku a alkoholu.²³

2.2 Sekundární drogová prevence

Je to další stádium prevence v souvislosti s návykovými látkami, které můžeme charakterizovat takto: *„Sekundární prevence spočívá v předcházení vzniku, rozvoji a přetrvávání závislosti u osob, které jsou již užíváním drog zasaženy nebo postiženy, případně se na ní staly závislými. Obvykle používána jako souborný název pro včasnou intervenci, poradenství a léčení.“*²⁴

Sekundární protidrogová prevence je jakýmsi mezičlánkem mezi primární a terciální prevencí, kdy je třeba pomoci osobě, která se již dostala do kontaktu s drogou a má v souvislosti s drogami určité problémy. Jedná se o snahu potlačit recidivu v užívání drog a snažit se vrátit jedince zpět do normálního života, kterým je živost bez drogy. Dalším důležitým aspektem sekundární prevence je zamezení vzniku rizik spojených s užíváním návykových látek, jak pro společnost, tak pro uživatele samotného. Jedná se například o majetkovou kriminalitu spojenou s užíváním drog (pokud drogově závislý přestane drogy užívat a páchat krádeže, odrazí se to na tom, že společnost nebude mít strach o svůj majetek).

Sekundární prevence obsahuje jak léčbu závislosti na drogách, tak i pomoc. Do tohoto typu prevence je zahrnuta například pomoc v psychologicko – pedagogických poradnách, provozování linek důvěry, kontaktních center jakými jsou například Drop In, ambulantní a komunitní centra.

---

²³ KALINA, K. a kol. *Drogy a drogové závislosti 2 – mezioborový přístup*. 1. vyd. Úřad vlády České republiky. Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti. 2013. s. 275 - 280. ISBN 80-86734-05-6

²⁴ KALINA, K. a kol. *Drogy a drogové závislosti 1 – mezioborový přístup*. 1. vyd. Úřad vlády České republiky. Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti. 2013. s. 17. ISBN 80-86734-05-6

2.3 Terciální drogová prevence

Terciální prevence je třetím a posledním stádiem protidrogové prevence, které je zaměřeno na pravidelné uživatele návykových látek, kteří jsou již na jejich užívání plně závislí. Terciální prevenci můžeme charakterizovat jako snahu o: *„Předcházení vážnému či trvalému zdravotnímu a sociálnímu poškození z užívání drog. Řadíme sem sociální rehabilitaci, doléčování, podporu v abstinenci, ale i prevenci zdravotních rizik u neabstinujících klientů.“*²⁵

Důležitou oblastí terciální prevence je chránit společnost před uživateli drog, kteří se nechtějí léčit ze své závislosti. Do této kategorie patří především:

- výměna injekčních jehel, které jsou potřeba pro aplikaci drog
- dlouhodobé léčebné programy
- programy substituce spočívající v nahrazení nelegálních drog lékem s podobnými účinky, který je podáván zdarma perorální cestou. Substituční léčba může být krátkodobá nebo dlouhodobá do konce života (u drogově závislých osob užívající například heroin se jedná o léčbu metadonem)

Terciální prevencí se společnost chrání před negativními vlivy vyplývajícími z trvalého užívání drog, jakými jsou například kriminalita spojená s užíváním drog (např. prostituce, krádeže, loupeže, podvody), čistota měst bez injekčních jehel povalujících se v parcích nebo snížení infekčních nemocí mezi uživateli drog, které mohou být přenositelné i na další osoby (např. žloutenka, HIV). V terciální prevenci hrají nezastupitelnou roli neziskové společnosti a nízkoprahová centra, která se touto oblastí zabývají. Z výroční zprávy Střediska prevence a léčby drogových závislostí – Drop In, o.p.s. pro rok 2013 je zřejmé, že je boji s HIV přikládána značná důležitost: *„Rád bych zde také upozornil na fakt, že dle posledních informací o rychlém nárůstu HIV pozitivních pacientů v ČR nabývá důležitosti naše orientace na nejohroženější pouliční klientelu. Mám pocit, že se naše společnost dala „ukolébat“ výjimečně nízkým počtem HIV pozitivních případů u nás a že nás možná v této oblasti čekají mnohá nepříjemná překvapení. Doufám, že Drop In o.p.s. bude jako vždy připraven pomoci tyto problémy řešit v první linii.“*²⁶

Důležitou součástí terciální prevence zakotvené do protidrogové politiky státu je zřízení sítě nízkoprahových zařízení, které vykonávají tzv. harm reduction programy,

²⁵ KALINA, K. a kol. *Drogy a drogové závislosti 1 – mezioborový přístup*. 1. vyd. Úřad vlády České republiky. Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti. 2013. s. 17. ISBN 80-86734-05-6

²⁶ PRESL, J. *Výroční zpráva 2013*. [online]. [cit. 2015-01-21]. Dostupné z: https://drive.google.com/file/d/0B64gC9HX1k_3ZjNrZHo1aW5sUUk/edit?pli=1

kteřé spočívají v prevenci šíření infekčních onemocnění. Nízkoprahová zařízení jsou dvojího typu - ve formě kontaktních center nebo terénních programů. Cílovou populací nízkoprahových zařízení jsou problémoví uživatelé drog, experimentátoři i jejich rodiny a blízcí. Počet nízkoprahových programů se pohybuje okolo čísla 100, kdy některé programy vznikají a zanikají především v souvislosti s finanční situací a získáním grantů na jejich provoz. V roce 2013 bylo v kontaktu s těmito programy více než 38 tis. uživatelů drog, a to především uživatelé pervitinu. Vzhledem k vysokému podílu injekčních uživatelů mezi problémovými uživateli drog je nejvyužívanější poskytovanou službou výměnný program injekčních setů. Nejvyšší počet kontaktů i realizovaných výměn injekčního materiálu vykázaly v r. 2013 nízkoprahové programy v Praze. Z příložené tabulky je zřejmé, že množství vydaných injekčních stříkaček společně s výměnnými programy dlouhodobě roste.

Tabulka 1: Počet výměnných programů v ČR

Rok	Počet výměnných programů	Počet vydaných jehel a stříkaček
2001	77	567059
2002	88	1469224
2003	87	1777957
2004	86	2355536
2005	88	3271624
2006	93	3868880
2007	107	4457008
2008	98	4644314
2009	95	4859100
2010	96	4942816
2011	99	5292614
2012	103	5356318
2013	110	6175118

Zdroj ²⁷

²⁷ Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2013. [online]. [cit. 2015-02-05] Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti. Úřad vlády ČR 2014. s. 151 – 152. ISBN 978-80-7440-109-1. Dostupné z: http://www.drogyinfo.cz/index.php/publikace/vyrocnizpravy/vyrocnizprava_o_stavu_ve_vecech_drog_v_cr_v_r_2013

2.4 Protidrogová politika České republiky

Za protidrogovou politiku lze považovat „komplexní a koordinovaný soubor preventivních, vzdělávacích, léčebných, regulačních, kontrolních a dalších opatření včetně vymáhání práva uskutečňovaných na mezinárodní, národní a krajské úrovni. Jejím účelem je zabezpečit zdraví, ochranu a bezpečnost jednotlivců, společnosti a majetku před zdravotními, sociálními, ekonomickými škodami a dopady v podobě trestné činnosti, která je s drogami spojena.“²⁸

Počátky protidrogové politiky v ČR

Drogová politika zaměřená na řešení problémů spojených se šířením a užíváním nelegálních omamných a psychotropních látek se datuje do roku 1991, kdy vznikla Federální komise pro narkotika. Tato komise však po rozdělení státu zanikla. V té době odborná veřejnost upozorňovala na značné riziko rozšíření drog a s tím spojenými problémy. Po vzniku samostatné České republiky v roce 1993 byla jako poradní orgán vlády ČR zřízena Meziresortní protidrogová komise, která nastolila koncepci a program protidrogové politiky pro léta 1993 – 1996. Zde bylo deklarováno, že zneužívání drog a obchod s nimi je vážnou hrozbou pro rozvoj svobodné a demokratické České republiky. Byla zmapována situace v oblasti drog a byl stanoven postup na uvedené období v oblastech represe, kontroly, prevence a informace.

Druhý vládní dokument „Koncepce a program protidrogové politiky na období 1998 – 2000“ již navázal na dosud vykonanou práci, která se zaměřila především na represii a boj proti drogové kriminalitě a na primární, sekundární a terciální prevenci. Nová koncepce věnovala pozornost nástrojům a mechanismům protidrogové politiky. Tato koncepce nesmí být pouze ideologií, ale musí vycházet z reálných hodnot a stanovovat si reálné cíle v podobě omezování nabídky a poptávky po drogách, snažit se získat kontrolu nad drogovou scénou. Součástí protidrogové politiky bylo přijetí celé řady zákonů a nařízení významných pro drogovou problematiku, především novelizace trestního a přestupkového zákona.

---

²⁸ Národní strategie protidrogové politiky na období let 2010 až 2018. [online]. Praha: Úřad vlády ČR. 2010. s. 4. [cit. 2015-01-22]. Dostupné z: <http://www.vzdelavani2020.cz/narodni-strategie-protidrogove-politiky-na-obdobi.html>

Národní strategie protidrogové politiky na období 2001 – 2004 měla za cíl doplnit programy a služby prevence a léčby závislostí a vytvořit nástroje k efektivní meziresortní spolupráci složek aktivních v potírání nabídky drog.²⁹

Národní strategie protidrogové politiky na období let 2010 – 2018

Jedná se o základní dokument protidrogové politiky České republiky na dobu od roku 2010 do roku 2018, který byl kompletně předložen Vládě ČR ke schválení dne 10.5.2010. Jsou zde vyjádřeny záměry a postupy vlády při řešení problémů s užíváním drog. Dokument aktualizuje dosavadní strategie v souvislosti s nově nabytými poznatky o užívání drog a s tím souvisejícími problémy. Stanovuje si cíle a priority v horizontu následujících 9 let. Součástí dokumentu je vymezení úloh jednotlivých ministerstev na protidrogové politice státu. Součástí strategie je vytyčení 4 základních pilířů protidrogové politiky, kterými jsou:

- 1) Primární prevence – snaha snížit experimentální a příležitostné užívání drog mladými lidmi, které má být dosaženo především preventivními aktivitami, motivací k životnímu stylu bez drog. Odsunutí prvního kontaktu s drogou, a pokud k němu došlo, vrátit se k životnímu stylu bez drog.
- 2) Léčba a sociální začleňování - co nejvíce snížit míru intenzivního a problémového užívání drog. U osob dlouhodobě a pravidelně užívající drogy zlepšit jejich celkové zdraví a začlenit je do společnosti.
- 3) Snižování rizik - snížit riziko spojené s užíváním drog u jedinců i společnosti. Snížit nepříznivé zdravotní a sociální důsledky plynoucí z užívání drog u závislých osob i celé společnosti zejména pak předávkování, infekční nemoci. Snížení negativních sociálních důsledků.
- 4) Snížit dostupnost drog – vymáhání práva existujícími legislativními prostředky, omezení dostupnosti drog, regulace a kontrola drogového trhu, potírání drogové kriminality.

Součástí strategie protidrogové politiky je každé tři roky zpracovat akční plán, kde bude vyhodnocena dosavadní činnost a zrevidovány zadané úkoly. K tomuto účelu bylo zřízeno Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti.³⁰

---

²⁹ KALINA, K. a kol. *Drogy a drogové závislosti 1 – mezioborový přístup*. 1. vyd. Úřad vlády České republiky. Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti. 2013. s. 34 - 37. ISBN 80-86734-05-6

³⁰ *Národní strategie protidrogové politiky na období let 2010 až 2018*. [online]. Praha: Úřad vlády ČR. 2010. s. 4 – 13. [cit. 2015-01-23]. Dostupné z: <http://www.vzdelavani2020.cz/narodni-strategie-protidrogove-politiky-na-obdobi.htm>

3 DROGOVÁ KRIMINALITA Z POHLEDU PRÁVA

Na drogovou kriminalitu lze pohlížet z mnoha úhlů pohledu, například z pohledu sociologie, psychologie, ale také z trestně právní roviny, kterou bych se chtěl v následující části práce věnovat.

Za drogovou kriminalitu můžeme považovat trestné činy, které jsou spáchány:

- pod vlivem drog
- trestné činy, které jsou spáchány za účelem získání prostředků na financování nákupu drog
- trestné činy, ke kterým dochází v souvislosti s nelegálním trhem s drogami
- trestné činy, při nichž dochází k porušování protidrogové legislativy

V této kapitole bych rád popsal historii právní úpravy spojené s nakládáním s drogami a boji s drogovou kriminalitou na území našeho státu. Dále se budu věnovat vybraným právním úpravám, které jsou využívány v potírání drogové kriminality. Pro účely práce se bude jednat o vybrané trestné činy dle zák. č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku a přestupků dle zák. č. 200/1990 Sb. zákona o přestupcích, které jsou s největší četností odhalovány útvary Policie České republiky na Územním odboru Přerov.

3.1 Historie právní regulace drog a drogové kriminality

Už v dobách habsburské monarchie byly popsány první projevy závislosti na morfinu, který byl hojně rozšířen ve vojenských kruzích a mezi bohatou mládeží. Morfium bylo následováno kokainem, který byl také značně užíván. V novém státě - Československu se obchod s drogami rozvinul hned po první světové válce. Výhodná poloha naší země v centru Evropy předurčovala Československo jako tranzitní zemi a také jako zemi cílovou. Tehdejší zákon považoval ilegální obchod s drogami pouze za přestupkové jednání, za které hrozil maximálně peněžitý trest. V důsledku nedostatečné regulace drog docházelo v období první republiky k nárůstu drogové kriminality, která vedla v roce 1938 k přijetí velmi kvalitního tzv. opiového zákona č. 29/1938 Sb.³¹

---

³¹ MATOUŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s.. 2013. s. 32. ISBN 978-80-247-4580-0

Z opiového zákona se můžeme v § 19 odst. 1 dočíst: „Kdo, nejsa k tomu oprávněn, úmyslně "látku" vyrobí, připraví, zpracuje, přepracuje, přechovává, má na prodej, uvede do oběhu, nabídne, doveze, vyveze nebo proveze nebo zprostředkuje obchod s ní, bude potrestán soudem pro přečin tuhým vězením od tří měsíců do tří let a trestem na penězích od 5.000 Kč do 50.000 Kč; spáchal-li však čin ve velikém rozsahu nebo po živnostensku nebo za takových okolností, že z toho vzešlo těžké poškození těla nebo smrt člověka nebo nebezpečí pro život nebo zdraví lidí ve větším rozsahu, bude potrestán pro zločin žalářem od jednoho roku do pěti let a trestem na penězích od 10.000 Kč do 100.000 Kč.“³²

Z výše uvedeného vyplývá, že represivní část boje s drogami byla značně zpřísněna.

Po skončení druhé světové války dochází především ve vyspělých státech k prudkému zvýšení konzumace drog. Od té doby se drogy přestaly objevovat v úzkých kruzích jedinců nebo malých skupinkách, ale stávají se celospolečenským problémem. Tehdejší Československo nebylo tak zatíženo otevřenou drogovou scénou, která se rozvíjela především ve velkých městech „západního světa“. Celková světová globalizace drogového trhu musela být ze strany příslušných orgánů omezena. OSN přijala tzv. Protokol 1946, kde byla zakotvena kontrola omamných látek. Následovaly další protokoly - Protokol 1948 a Protokol o opiu 1953. Československá socialistická republika se však rozhodla neratifikovat tyto dokumenty. OSN v následujících letech přijala 3 důležité úmluvy, které dodnes tvoří kostru mezinárodního boje s drogami. Jsou to:

- Jednotná úmluva o omamných látkách z roku 1961
- Úmluva o psychotropních látkách z roku 1971
- Úmluva proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami z roku 1988

V poslední zmíněné úmluvě se poprvé objevuje trestní postih za držení drog pro vlastní potřebu. Ratifikujícím státům úmluvy je však ponechána volnost

---

³² Zákon č. 29/1938 Sb. ze dne 27. ledna 1938, kterým se provádí Mezinárodní opiová úmluva ze dne 23. ledna 1912, vyhlášená pod č. 159/19Sb. z. a n., Mezinárodní opiová úmluva ze dne 19. února 1925, vyhlášená pod č. 147/1927 Sb. z. a n., a Úmluva o omezení výroby a úpravě distribuce omamných látek ze dne 13. července 1931, vyhlášená pod č. 173/1933 Sb. z. a n. (opiový zákon). Dostupné z ASPI aktualizované k 4.1.2015

v rozhodování, jaká opatření přijmou v kontextu národních zájmů jednotlivých zemí a je jen na jejich zvážení, jaká legislativní opatření přijmou v otázkách držení drog.³³

Roku 1950 byl v Československu schválen nový trestní zákon č. 86/1950 Sb., kde byly drogové delikty upraveny příslušnými paragrafy. Trestní zákon tehdy vycházel z rakouskouherského trestního zákoníku a také z výše uvedeného opiového zákona z roku 1938. Vymezení návykových látek, které tehdy podléhala kontrole či zákazu, jejich seznam a charakteristika, byly stanoveny podzákonnými předpisy ve formě vyhlášek a nařízení.

Další úpravou trestní zákoník prošel v roce 1961, kdy byl přijat zákon č. 140/1961 Sb. Tento trestní zákon byl několikrát novelizován, fakticky byl však účinný dalších padesát let. Boj s drogovými delikty byl upraven v § 187 a § 188 (nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů). Co je psychotropní látka a jed bylo opět stanoveno nařízenými a vyhláškami, které pružněji a lépe reagovaly na aktuální potřebu účinného zásahu proti novým drogám.

Po roce 1989 se brzy ukázalo, že zájem o drogy se u českého obyvatelstva neustále zvyšuje. Odborníci se správně domnívali, že ke zvýšení závažné drogové kriminality dojde v následujících několika letech, a že na to není společnost v Československu připravena. Amnestie vyhlášená prezidentem republiky krátce po jeho zvolení přispěla ke zhoršení situace na drogovém trhu. Po připojení se k základním mezinárodním smlouvám OSN, které upravovaly drogovou kriminalitu, vyvstal problém se skutečností, že zahraniční úmluvy neodpovídaly domácí legislativě. Stát potřeboval účinněji reagovat na zhoršující se situaci v úseku drog.

V novelizovaném trestním zákonu č. 140/1961 Sb. v roce 1990 došlo v úpravě trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů dle § 187 trestního zákona, kdy byl odstraněn trestní postih za přechovávání drog pro svou potřebu. Tato změna v odborných kruzích vedla ke kritice: *„Podle mého názoru je novelizace poznamenána nesystémovým přístupem z pohledu chápání závažnosti jednotlivých deliktů, tedy z pohledu posuzování materiální stránky trestného činu. Pouze jeden příklad za všechny. Bude-li zajištěno u pachatele větší množství drogy, např. půl kilogramu heroinu a pachatel bude tvrdit, že uvedené množství má pro svou potřebu, policii se nepodaří prokázat opak jeho tvrzení tj. že drogu měl pro obchod, bude jeho jednání zpravidla kvalifikováno podle nově zavedené skutkové podstaty tr. činu nedovolená výroba psychotropních látek a jedů*

---

³³ KALINA, K. a kol. Uživatelé drog a zákony. *Zaostřeno na drogy* 3. 2003. roč. 1. č. 3. s. 1–2. ISSN 1214-1089. Dostupné z: http://www.drogyinfo.cz/index.php/publikace/zaostreno_na_drogy/2003_zaoztreno_na_drogy/zaostreno_na_drogy_2003_03_cislo_3_2003

podle § 187a/1,2 tr. zákona, na který dopadá trestní sazba trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku až pěti let. Předá-li však mladistvý pachatel osobě mladší patnácti let jednu cigaretu marihuany, dopustí se téhož trestného činu ovšem podle § 187/1,3b) tr. zákona, na který dopadá trestní sazba trestu odnětí svobody v rozmezí osmi až dvanácti let. Z tohoto strohého konstatování je zřejmý naprostý nepoměr v závažnosti jednání pachatele, tedy v hodnocení stupně nebezpečnosti činu pro společnost.“³⁴

Dále byly stanoveny případy pro použití vyšší trestní sazby v jednotlivých odstavcích. Úpravy se dočkal i § 187 trestního zákoníku nedovolená výroba omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, kdy byl trestně postihován i předmět způsobilý k výrobě. Nově byl do trestního zákoníku zasazen § 188a trestního zákoníku šíření toxikomanie, který byl namířen k ochraně obyvatelstva, především mládeže, proti rozšiřování a zneužívání návykových látek.

Po další novelizaci trestního zákoníku v roce 1998 došlo k úpravě, byť v různé míře, téměř všech skutkových podstat, které primárně slouží k trestněprávnímu postihu pachatelů drogové trestné činnosti. Zásadní změnou bylo zařazení § 187a, které zavedlo do trestního zákona trestnost držení drog pro vlastní potřebu. V té souvislosti došlo k upřesnění skutkových podstat trestných činů nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a § 188 při současném podstatném zpřísnění trestních sankcí v těchto ustanoveních, rozšíření okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby.

Došlo také k úpravě souvisejících přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. f), j) zákona o přestupcích podle zák. č. 200/1990 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Důležité bylo také přijetí zákona o návykových látkách č. 167/1998 Sb. ve znění pozdějších předpisů, kde je v přílohách vyjmenováno, co jsou návykové látky, jedy apod.³⁵

---

³⁴ CHMELÍK, J. Nová právní úprava drogových deliktů a stručně k metodice jejich dokazování. *Bulletin Národní protidrogové centrály*. 1998. roč. 4. č. 3. s. 11. ISSN 1214-8834.

³⁵ *Drogy – celosvětový problém*. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/narodni-protidrogova-centrala-skp-historie.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

3.2 Právní úprava drogových deliktů v trestním zákoníku

Trestní zákoník, tedy zák. č. 40/2009 Sb. (dále jen tr. zák.) nabytí účinnosti dne 1. ledna 2010 a vycházel z výše uvedeného trestního zákona č. 140/1961 Sb. ve znění pozdějších novel. Na úvod je třeba konstatovat, že drogovou kriminalitu z pohledu trestního zákoníku lze chápat v širším slova smyslu, která se problematikou drog dotýká jen okrajově, i když je například součástí skutkové podstaty trestného činu. Jako příklad poslouží § 274 odst. 1 tr. zák. ohrožení pod vlivem návykové látky, kde je uvedeno: *„Kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.“*³⁶

Toto široké pojetí je však značně obsáhlé a skutkových podstat, kde návyková látka může hrát svou roli, je velké množství. Pro účely práce jsem zvolil jen charakteristiku nejdůležitějších trestných činů, které úzce souvisí s drogovými delikty. Jsou to obecně ohrožující trestné činy uvedené v hlavě VII tr. zák.

Popsána bude pak jen základní skutková podstata trestného činu. Kvalifikovaná skutková podstata trestného činu je obsažena v následujících odstavcích jednotlivých trestných činů, kde jsou vyjmenovány případy a okolnosti pro použití vyšší trestní sazby. Jako příkladem může být spáchání trestného činu ve spojení s organizovanou skupinou § 283 odst. 3 písm. c) tr. zák. nebo vůči dítěti § 287 odst. 2 písm. b) tr. zák.

Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle ust. § 283 tr. zák.

*„Kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem.“*³⁷

Výše uvedené ustanovení trestného činu je jedním z nejpoužívanějších trestně právních norem, které jsou v přerovském regionu v boji s drogovou kriminalitou orgány činnými v trestním řízení nejčastěji aplikovány. Důvodem může být nízké právní

³⁶ Zákon č. 40/2009 ze dne 1.1.2010 trestní zákoník. In: *Trestní zákoník*. 1. vyd. C.H.Beck. 2009. s. 2548. ISBN 978-80-7400-109-3

³⁷ Tamtéž s. 2614

povědomí osob, kteří se v prostředí drog pohybují a drogy užívají. Z praxe je však zřetelné, že prakticky trestně nepostižitelný uživatel drog je zároveň i podezřelý z drogového deliktu v okamžiku, kdy předá svému známému kontakt na prodejce drog, tedy zprostředkuje, nebo se o drogu chce rozdělit v tanečním klubu na toaletě, tedy nabídne.

Zprostředkováním se dle tr. zák. rozumí zajištění kontaktu mezi osobami, které nakládají s omamnou nebo psychotropní látkou (dále jen OPL), přípravkem obsahující OPL, prekursorem nebo jed. Ve většině případů jde o zprostředkování kontaktu mezi prodejcem nebo výrobcem a kupujícím.

Nabízením je chápána třeba i jednorázová nabídka OPL, přičemž není důležité, zda je nabídka učiněna za peníze, protislužbu nebo zdarma. Nabízením je i skutečnost, že k předání drogy nedojde.

Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu dle ust. § 284 tr. zák.

„Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu přechovává v množství větším než malém omamnou látku konopí, pryskyřici z konopí nebo psychotropní látku obsahující jakýkoli tetrahydrokanabinol, izomer nebo jeho stereochemickou variantu (THC), bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“³⁸

Pojem přechovává lze vysvětlit jako jakýkoliv způsob držení OPL bez ohledu na to, že má pachatel látku v daný okamžik bezprostředně při sobě nebo je na jiném místě. Takovým případem může být ukrytí drogy například v domácnosti nebo zavazadle, které na letišti cestuje s osobou, i když odděleně. Nezáleží na délce držení OPL. Důležitým pojmem je množství větší než malé, které stanovuje, zda se bude držení drogy posuzovat jako trestný čin nebo přestupek. V minulosti bylo několikrát upravováno toto množství zákony a nařízeními Vládou ČR (např. č. 467/2009 Sb.), kdy v rozhodování soudů docházelo k rozdílným názorům v posuzování trestních věcech spojených s držením OPL. Z toho důvodu se roku 2013 věcí začal zabývat Nejvyšší soud, který rozhodl.

„Za „množství větší než malé“ ve smyslu § 284 odst. 1, 2 tr. zákoníku je třeba obecně považovat takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, které vícenásobně – podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek – převyšuje běžnou dávku obvyklého konzumenta.“

---

³⁸ Zákon č. 40/2009 ze dne 1.1.2010 trestní zákoník. In: *Trestní zákoník*. 1. vyd. C.H.Beck. 2009. s. 2631. ISBN 978-80-7400-109-3

Orientační hodnoty určující „množství větší než malé“ u omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících jsou uvedeny v příloze k tomuto stanovisku. Při závěru o naplnění uvedeného znaku je třeba podpurně zohlednit, zda šlo o prvokonzumenta či uživatele těchto látek v pokročilém stadiu závislosti, případně i jiné skutečnosti ovlivňující míru ohrožení života nebo zdraví uživatele.“³⁹

Ke stanovisku trestního kolegia Nejvyššího soudu byla v příloze vydána tabulka hodnot omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících pro účely trestního zákoníku, kde jsou vyjmenovány látky, jejich hodnota a výše obsahu účinné látky tak, aby byla stanovena hranice pro posouzení množství většího než malého ve vztahu k OPL. Jako příklad lze uvést nejčastěji užívané drogy:

Tabulka 2: Tabulka k pojmu „množství nikoliv malé“ ve vztahu k OPL

Typ drogy (název)	Množství větší než malé	Účinná psychotropní látka	Nejmenší množství účinné psychotropní látky, jež musí obsahovat droga
Metamfetamin	více než 1,5 g	(+)-1-fenyl-2-methylaminopropan	0,5 g
Heroin	více než 1,5 g	3,6-diacetylmorfin	0,6 g (hydrochlorid) 0,2 g
Kokain	více než 1 g	methylester benzoylekgoninu	0,22 g (hydrochlorid) 0,54 g
Fentanyl	0,05 g	N-(1-fenethyl-4-piperidyl)propionanilid	0,6 g (hydrochlorid) 0,032 g
Extáze	více než 4 tab. více než 0,4 g	1-(3,4-methylendioxyfenyl)-2-methylaminopropan	0,05 g (citrát) 0,34 g
Marihuana	více než 10 g sušiny	delta-9-tetrahydrocannabinol	0,4 g (hydrochlorid) 1 g

Zdroj⁴⁰

³⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13.3.2014, sp. zn. Tpjn 301/2013 k výkladu pojmu „množství větší než malé“ u omamných a psychotropních látek a přípravků je obsahujících a jedů (§ 283, § 284, § 285 tr. zákoníku). In: *Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek*. 2014. č. 15. Dostupné z: <http://www.nsoud.cz>

⁴⁰ Příloha k usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13.3.2014, sp. zn. Tpjn 301/2013 k výkladu pojmu „množství větší než malé“ u omamných a psychotropních látek a přípravků je obsahujících a jedů (§ 283, § 284, § 285 tr. zákoníku). In: *Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek*. 2014. č. 15. Dostupné z: <http://www.nsoud.cz>

Pro zjištění, zda jde o „množství nikoliv malé“, aby se u přechovávání OPL mohlo jednat o trestný čin podle ust. § 284 tr. zák., je potřeba, aby byly splněny obě podmínky - jak množství drogy, tak potřebná „kvalita“ a hmotnost účinné psychotropní látky. V praxi to znamená, že když byl pachatel přistižen v 30 g marihuany, může se to na první pohled jevit jako velké množství postižitelné podle trestního zákoníku. Po odborné expertize se však zjistí, že marihuana obsahuje jen 0,8 g delta-9-tetrahydrocannabinol (THC). Pachatel bude tedy postižitelný jen v rámci přestupku dle zák. č. 200/1990 Sb. ve znění pozdějších novel, pokud se u něj neprokáže, že byla droga určena pro někoho jiného, a že ji měl jen pro svou potřebu.

Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu dle ust. § 286 tr. zák.

„Kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává precursor nebo jiný předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky, přípravku, který obsahuje omamnou nebo psychotropní látku, nebo jedu, bude potrestán odnětím svobody až na pět let, peněžitým trestem, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“⁴¹

K pojmu precursor se dá říct, že to je látka, která je nezbytná k výrobě drog a jde o látku, která je uvedena v příloze č. 1 zák. č. 167/1998 Sb. o návykových látkách ve znění pozdějších předpisů. Jedná se například o červený fosfor, který se používá k výrobě metamfetaminu.

Výrazem předměty určené k výrobě omamné nebo psychotropní látky, přípravku obsahujícího omamnou nebo psychotropní látku nebo jedu jsou nejen přístroje, které slouží k výrobě drog, ale také suroviny, z nichž se drogy vyrábějí.

Šíření toxikomanie dle ust. § 287 tr. zák.

„Kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.“⁴²

Tento trestný čin slouží k potírání šíření drog a jejich propagaci. Svádění ke zneužívání návykové látky můžeme chápat jako přemlouvání, pobízení ke konzumaci drog. Podněcování a šíření potom například jako pomoc a podpora v užívání. Šíření drog však nelze paušalizovat, protože například substituční léčba,

---

⁴¹ Zákon č. 40/2009 ze dne 1.1.2010 trestní zákoník. In: *Trestní zákoník*. 1. vyd. C.H.Beck. 2009. s. 2644. ISBN 978-80-7400-109-3

⁴² Tamtéž s. 2649

kteřá je ze strany státní podpory nabízena dlouholetý uživatelům tvrdých drog, především heroinu a pervitinu, nemůže být chápána jako šíření toxikomanie. Přitom jde o léčbu a ochranu obyvatelstva před negativními vlivy, které z dlouhodobého užívání drog plynou. Jde především o infekční choroby, další navazující kriminalitu na drogově závislé apod. Substituční léčba je také velmi důležitou součástí tzv. terciální prevence zacílenou na dlouhodobé uživatele drog.

V minulosti byly řešeny především dva typy případů šíření toxikomanie, které byly širokou veřejností značně vnímány. Jednalo se šíření toxikomanie v souvislosti s tzv. Amsterdam shopy, kde byly nabízeny „sběratelské a upomínkové předměty“, které obsahovaly nové syntetické drogy a potom tzv. Grow shopy, kde byly prodávány běžné „zahrádkářské a pěstitelské potřeby“ především prostředky, semena, zařízení a hnojiva k pěstování marihuany.

První z případů, kdy bylo v kamenných obchodech, ale i na internetu nabízeno značné množství tzv. designer drugs, se rozmohlo především v letech 2010 a 2011. Jednalo se téměř o 20 kmenných prodejen, které se vyskytovaly především na území severomoravského regionu a byly napojeny na distributory z Polska. Tyto drogy byly velice nebezpečné, protože v podstatě nikdo nevěděl, kolik účinné látky se v zakoupeném předmětu nachází. Prodejci se na svou ochranu také ohrazovali tím, že se jedná o legální drogy, které nejsou na seznamu zakázaných látek. Do jisté míry měli prodávající pravdu, protože se jednalo o nové syntetické látky, které z trestně právního hlediska byly nepostižitelné, protože nebyly na seznamu návykových látek. Po přijetí novely zák. č. 167/1998 Sb. o návykových látkách, která byla zveřejněna zák. č. 106/2011 s účinností od 22. dubna 2011 došlo k rozšíření seznamu zakázaných látek o 33 nových substancí. Od tohoto okamžiku začaly kamenné obchody samy mizet a trh byl značně ochromen, i když se část prodejců přesunula na internet, který je anonymnější jak pro prodejce, tak pro nakupujícího.⁴³

Dalším případem jsou obchody, které nabízely prostředky k vypěstování a dalšímu zpracování marihuany. Šlo o celkovou podporu od prodeje semen a návodů na pěstování konopí až po dýmky pro kouření marihuany. V roce 2014 došlo ze strany Policie České republiky ke koordinovanému postupu proti asi 50 prodejnám tzv. Grow shopům, kdy došlo k celkové eliminaci tohoto typu podpory a šíření toxikomanie. V médiích se rozběhla velká kampaň za zachování obchodů, zpočátku nebyla stanovena ustálená soudní praxe, jak ve věcech rozhodovat. V Přerově

---

⁴³ Výroční zpráva Národní protidrogové centrály 2012. *Bulletin Národní protidrogové centrály SKPV PČR*. 2011. roč. 18. č. 2. s. 13. ISSN 1211-8834

po rozpracování případu kriminální policií byla prodejci mimo šíření toxikomanie prokázána distribuce marihuany, kterou si pěstoval ve svém domě a v obchodě ji prodával. Nebyl proto odsouzen jako většina jeho kolegů za přečin šíření toxikomanie dle ust. § 287 odst. 1 tr. zák. s trestní sazbou odnětí svobody až na tři roky, ale za závažnější přečin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle ust. § 283 odst. 1 tr. zák., kde je maximální stanovená trestní sazba v délce až pět let.

3.3 Právní úprava drogových deliktů v zákoně o přestupcích

Boj proti drogovým deliktům s nižší společenskou škodlivostí se opírá o zákon o přestupcích, tedy zák. č. 200/1990 Sb. ve znění pozdějších předpisů, který byl přijatý Českou národní radou dne 17. 5. 1990. V souvislosti s návykovými látkami byl přestupkový zákon novelizován tak, aby mohl účinněji reagovat na aktuální potřebu boje s návykovými látkami. Příkladem může být třeba doplnění dalších písmen v § 30, tedy přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, kde je zakotvena regulace prodeje a užívání tabákových výrobků. Přestupkový zákon si neklade ambici vyřešit problémy s drogami v České republice, je však důležitým základním pilířem protidrogové právní úpravy, který může efektivně postihovat drobnou kriminalitu a správní delikty spojené s výrobou, přechováváním a užíváním omamných a psychotropních látek. Co je nezákonné v souvislostech přestupkového zákona a drog, musí být v zákoně výslovně uvedeno. Toto také vyplývá z § 2 odst. 1) zák. č. 200/1990 Sb. o pojmu přestupku. *„Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postizitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.“*⁴⁴

Skutečnost, že je přestupkový zákon hojně aplikován v praxi, vyplývá ze statistiky Ministerstva vnitra, kde bylo zjištěno, že v roce 2013 projednaly správní orgány celkem 467 242 přestupků, z toho 1686 přestupků (0,4 %) spočívajících v neoprávněném přechovávání drog v malém množství pro svoji potřebu nebo v neoprávněném pěstování rostlin nebo hub obsahujících OPL v malém množství pro svoji potřebu (dle § 30 odst. 1, písm. j, k) zák. č. 200/1990 Sb.). Lze předpokládat,

---

⁴⁴ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1990. částka 35. s. 810. Dostupné také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=200/1990&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

že se jedná především o přestupky v souvislosti s konopnými látkami a pervitinem. Kolik drogových přestupků bylo projednáno v jednotlivých krajích v České republice je zřejmé z tabulky.

Tabulka 3: Drogové přestupky projednané v roce 2013.

Kraj	Držení drog	Pěstování hub a rostlin	Drogové přestupky celkem	Přestupky celkem
Hl. m. Praha	229	6	235	187 423
Středočeský	219	47	266	38 741
Jihočeský	39	12	51	13 692
Plzeňský	93	5	98	14 475
Karlovarský	108	3	111	9 216
Ústecký	164	37	201	32 777
Liberecký	120	6	126	29 620
Královehradecký	39	7	46	11 527
Pardubický	99	9	108	10 901
Vysočina	21	5	26	9 045
Jihomoravský	125	8	133	34 498
Olomoucký	63	23	86	20 643
Zlínský	67	6	73	16 364
Moravskoslezský	116	10	126	38 320
Celkem	1 502	184	1 686	467 242

Zdroj⁴⁵

Boj proti drogám z pohledu zákona o přestupcích je zakotven v § 30, tedy přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi. Zde je v písmenech j) a k) řešeno pěstování a držení drog v množství menším než malém pro svou potřebu, tedy:

„1) Přestupku se dopustí ten, kdo:

j) neoprávněně přechovává v malém množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku,

⁴⁵ Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2013. [online]. [cit. 2015-02-05]. Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti. Úřad vlády ČR 2014. s. 151 – 152. ISBN 978-80-7440-109-1. Dostupné z: http://www.drogyinfo.cz/index.php/publikace/vyrocnizpravy/vyrocnizprava_o_stavu_ve_vecech_drog_v_cr_v_r_2013

k) neoprávněně pěstuje pro vlastní potřebu v malém množství rostlinu nebo houbu obsahující omamnou nebo psychotropní látku,“⁴⁶

Pro lepší orientaci k využití výše uvedeného právního předpisu lze uvést příklad, který je běžný v každodenní policejní činnosti: *„Uniformovaná hlídka Policie České republiky provádí v nočních hodinách kontrolu vlakového nádraží, když si na lavičce povšimne sedícího muže, který kouří. Hlídka při přiblížení ucítí specifický zápach hořící marihuany, rozhodne se muže zkontrolovat. Tento předloží své doklady a na dotaz hlídky co muž kouří, uvede, že se jedná o marihuanovou cigaretu. Následují další dotazy, kdy je zjištěno, že devatenáctiletý muž má při sobě ještě další tři jointy. Hlídka muže vyzve, aby je následoval na nejbližší policejní oddělení k podání vysvětlení s tím, že je podezřelý z přestupku dle § 30 odst. 1 písm. j) z. č. 200/1990 Sb. Muž hlídku následuje na stanici, kde dle § 60 odst. 1 zák. č. 200/1990 Sb. podá vysvětlení. Zde uvede, že měl marihuanu pro svou vlastní potřebu, kterou si přivezl z dovolené v západní Evropě. Další marihuanu, kterou měl při sobě, dobrovolně vydal dle § 75 odst. 1) z. č. 200/1990 Sb. Skutkový stav, je bezpečně zjištěn, množství marihuany je množství menší než malé, lze tedy postupovat v rámci přestupkového zákona, nikoliv trestního zákoníku. Muži je sděleno, že za spáchaný přestupek mu bude uložena dle § 84 odst. 1) + § 13 odst. 1) z. č. 200/1990 Sb. bloková pokuta v hodnotě 1.000,- Kč. V případě jeho nesouhlasu s vyřízením věci v blokovém řízení bude přestupek zaslán k řešení ke správnímu orgánu, kde hrozí pokuta dle § 30 odst. 2) z. č. 200/1990 Sb. do výše až 15.000,- Kč. Zároveň je přestupce upozorněn, že dle § 15 odst. 1 písm. a) z. č. 200/1990 Sb. bude využit institut propadnutí věci, tedy vydaná marihuana. Muž s udělením blokové pokuty souhlasí, tuto na místě zaplatí a odchází.“*

Z uvedeného vyplývá, že i zákon o přestupcích poskytuje správnímu orgánu jistou základní oporu v efektivním potírání drobnějších drogových deliktů. Je však otázkou, zda je použití tohoto zákona využíváno vždy při kontaktu s drogou, jak je popisováno ve výše uvedeném vzorovém příkladu.

---

⁴⁶ Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1990. částka 35. s. 815. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200#cast2>

4 CHARAKTERISTIKA PŘEROVSKÉHO REGIONU

V této části bych rád čtenáři přiblížil přerovský region v návaznosti na rizika a determinanty související s užíváním drog a drogovou kriminalitou. Okolí Přerova se potýká s různými problémy, mezi které patří také užívání drog.

4.1 Popis přerovského regionu

Oblast Přerovska se rozkládá v centru Moravy na jihovýchodě Olomouckého kraje na soutoku dvou významných řek Moravy a Bečvy. Přerovský region vychází z bývalého Okresu Přerov, který dále sousedí na východě s Moravskoslezským krajem a na jihu s krajem Zlínským. Část regionu tvoří rovinatá Haná, která přechází v Moravskou bránu. Okres Přerov má rozlohu 845 km², jedná se tedy o středně velké území v porovnání s ostatními regiony Olomouckého kraje. Zemědělská půda zaujímá 57%, lesní pozemky 16 % a zbytek zaujímá nezemědělská půda. Přerov je regionem Olomouckého kraje s nejvyšším počtem obcí. Do katastrů okresu Přerov spadá 104 obcí, z nichž má 6 statut města. Začátkem roku 2003 zanikly okresní úřady a samosprávné kraje se od té doby pro účely státní správy dělí na správní obvody obcí s rozšířenou působností (Hranice, Lipník nad Bečvou, Přerov), ty dále na správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (Hranice, Kojetín, Lipník nad Bečvou, Přerov). V přerovských obcích má své trvalé bydliště přes 132 tisíc obyvatel. Hlavním sídlem je jeho největší město a zároveň druhé největší město Olomouckého kraje, statutární město Přerov s necelými 45 tisíci obyvateli, které je také jedním z důležitých železničních uzlů v zemi.⁴⁷

Přerovský region byl vždy orientován na zemědělství a průmysl, tedy dvě odvětví, které byly po roce 1990 ve značném útlumu. V regionu došlo k uzavření několika velkých tradičních podniků, zrušení významných vojenských útvarů, což zapříčinilo nárůst nezaměstnanosti a s tím spojené sociální problémy. Nezaměstnanost se v současné době snížila především nástupem rozvoje služeb a vznikem nových výrobních firem se zahraniční účastí.

---

⁴⁷ *Charakteristika Okresu Přerov*. [online]. [cit. 2015-02-19]. Krajská správa Českého statistického úřadu v Olomouci. s. 1. Dostupné z: http://www.olomouc.czso.cz/xm/redakce.nsf /i/charakteristika _okresu _prerov

Aktuálně je nezaměstnanost na území přerovské oblasti na úrovni 10,5%, což je jedna z nejvyšších nezaměstnaností v České republice po oblastech v Moravskoslezském a Ústeckém kraji.⁴⁸

Přerovský region má také značné problémy s vyloučenými lokalitami, kterých je především ve větších městech velká řada. Ze sociologického hlediska lze najít komplikace ve velkém množství sociálních ubytoven, které jsou obývány i osobami z jiných regionů České republiky.

Tyto výše uvedené skutečnosti dávají předpoklad ke vzniku špatného sociálního prostředí, které může vést ke zvýšenému užívání drog a s tím související výrobou a distribucí drog.

---

⁴⁸ *Nezaměstnanost v krajích a okresech za leden 2015*. [online]. [cit. 2015-02-19]. Generální ředitelství Úřadu práce. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>

PRAKTICKÁ ČÁST

5 ROZHOVOR

5.1 Popis výzkumného vzorku, cíle a zvolená metoda

V praktické části své bakalářské práce bych se rád věnoval drogové kriminalitě přerovského regionu z pohledu člověka, který má asi největší přehled v oblasti drogových deliktů za posledních několik let. Sám pracuji u policie 10 let, celou dobu na Územním odboru Přerov, kde jsem prošel nejrůznější oddělení a pozice v rámci pořádkové policie. Jsem velice rád za příležitost, kterou jsem dostal, když jsem mohl od května 2014 nastoupit na 1. oddělení obecné kriminality SKPV Přerov, kde jsem byl zařazen do toxi týmu. Vedoucím týmu je por. Mgr. Tomáš Havlík, se kterým jsem zpracoval obsáhlejší rozhovor na zvolené téma.

Cílem této části práce je poukázat na uvedené kazuistice, jak velká je hrozba a ohrožení společnosti drogovou kriminalitou, jak se drogová kriminalita vyvíjí, jaké jsou nejnovější trendy v páčání této závažné trestné činnosti, především v kontextu přerovského regionu. Mohlo by se zdát, že i nárůst drogové kriminality a trestných činů páchaných pod vlivem drog je vyšší.

Rozhovor je dle mého názoru například oproti dotazníku otevřenější a vstřícnější jak pro dotazujícího, tak pro dotazovaného. Před rozhovorem jsem připravil osnovu a otázky, které jsem v několika případech již přímo na místě u rozhovoru samotného rozšířil či upravil podle předchozí odpovědi. Rozhovor přináší možnost dovysvětlit otázku nebo odpověď. Snažil jsem se pokládat převážně otevřené otázky, které mohou rozhovor rozvinout a posunout dál.

K rozhovoru bylo přistoupeno v první půli ledna 2015. Rozhovor probíhal v přátelském prostředí v oddělené části jedné z místních kaváren po dobu asi 2 hodin. Celý rozhovor jsem si se souhlasem dotazovaného nahrával na diktafon a činil poznámky. Z nahrávky a pořízených poznámek jsem později vyhotovil přepis.

5.2 Volný přepis rozhovoru

Dobrý den, na začátek bych chtěl poděkovat za účast při zpracování mé bakalářské práce. Řekněte mi prosím krátce o vašem profesním životě a služebním zařazení.

K Policii České republiky jsem nastoupil před více jak patnácti lety prakticky hned po dokončení Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově. Už od mládí jsem chtěl být policistou, žádnou jinou profesi jsem nikdy nedělal. Po přijetí k PČR jsem nastoupil k pořádkové policii na obvodní oddělení do Přerova, kde jsem byl asi 5 let. Vystudoval jsem dvě vysoké školy. Poté jsem dostal nabídku pracovat na 1. oddělení obecné kriminality v Přerově. Po krátkém působení na oddělení jsem se začal specializovat na drogovou kriminalitu, které se věnuji dodnes.

Jak se změnila drogová kriminalita ve srovnání s dnešní dobou a dobou před deseti lety, když jste začínal?

Ten rozdíl je obrovský. Dřív jsme se neselekávali s tak velkým množstvím drog, které jsou obchodované nebo vyráběné. Tím myslím, že u pachatelů jsou zajišťovány čím dál větší gramáže drog, pachatelé se dobře organizují, mají lepší vybavení, jsou si schopni vydělat velké peníze. Dalším okruhem lidí jsou menší výrobci a distributoři drog, kteří zde vždy měli své místo. Tito se specializují na menší okruh kamarádů a známých, které drogou zásobují bez nějakých větších ambicí vydělat si na velký dům a luxusní auto. Na vývoj drogových deliktů se snažíme reagovat.

Jak?

Můj názor je ten, že policie udělala velký kus práce ve vztahu k drogám v porovnání s dobou před deseti lety. Máme lepší vybavení, lepší podmínky k práci, lepší technické prostředky. Velký přínos vidím ve spolupráci jednotlivých složek uvnitř policie a snaha k sjednocení služebních postupů. Samozřejmě má policie velké rezervy jak v oblasti financí, nebo personálního obsazení útvarů, které se zabývají bojem proti drogové kriminalitě.

Co tím myslíte?

Těžko může někdo uvádět, že boj proti drogám a závažné hospodářské kriminalitě je jeho prioritou, když se snižuje rozpočet Ministerstva vnitra a policie je nucena snižovat tabulkové stavy policistů.

Jak je specifická drogová kriminalita přerovského regionu ve srovnání se stavem v České republice?

Do jisté míry situace v Přerově kopíruje celonárodní trendy v drogové kriminalitě. Tím je orientace pachatelů na co největší zisk, zvyšování produkce drog. Už i v relativně malém regionu jsme například zasahovali proti Vietnamským výrobcům drog, kteří se zaměřují na výrobu marihuany. Rostliny konopí jsou pěstovány v indoor pěstírnách ve velkých objemech průmyslovým způsobem. Marihuana nekončí v regionu a je odvážená k další distribuci po území republiky i mimo ni. Cizojazyční pachatelé drogových deliktů jsou myslím si dost aktuální. Kvůli nízké kupní síle regionu se málo setkáváme s nákladnějšími drogami, jakými jsou kokain nebo heroin. Drogami číslo jedna je marihuana a pervitin.

Když uvádíte marihuanu jako drogu číslo jedna, co k ní lze říct z vašeho pohledu?

Marihuanu považuji za jakoby startovací drogu. Občasní uživatelé marihuany začnou kouřit pravidelně a pak začínají experimentovat s pervitinem. Je to z velké míry spojující znak pro velkou část uživatelů pervitinu. V podstatě jsem se nesešel s uživatelem, který by si poprvé drogu aplikoval rovnou injekčně. Marihuana je především mezi mladými lidmi velmi rozšířená. Bohužel aktuální neutěšený stav přikládám celospolečenskému názoru na užívání marihuany. Všechny ty snahy o legalizaci marihuany a jejím znormálnění vedou k podobným případům, který jsme řešili například minulý týden, kdy dvacetiletý mladík distribuoval marihuanu žákům šesté a sedmé třídy základní školy. Omlouvání marihuany jako lehké a přijatelné drogy podléhá do značné míry i státní zástupci a soudci, kteří posuzují distribuci marihuany jako málo společensky nebezpečné konání a tresty jsou spíše symbolické. Jako příklad za všechny můžu uvést akci na potírání growshopů, kterou iniciovala NPC. My jsme po rozpracování případu realizovali případ distribuce marihuany v Přerově, bylo zajištěno velké množství věcí sloužící k pěstování konopí, semen konopí a marihuany, byly dobře zadokumentovány mnohačetné prodeje marihuany. Věc se ani nedostala k soudu, když státní zástupce podmíněčně zastavil podání návrhu na potrestání. Chápu, že je to jedna z možností vyřízení věci. Co mě však zarazí je skutečnost, že bychom měli podezřelé osobě vracet zajištěné věci, jako jsou hnojiva, stimulanty, lampy a halogeny, které byly v případě zajištěny a u nichž nebylo rozhodnuto o jejich propadnutí.

A co se týká pervitinu?

Pervitin je v přerovském kontextu drogou číslo dvě hned po marihuaně. Pervitin je opravdu hodně rozšířenou drogou. Drogový trh v Přerově, dále se to tak s nadsázkou nazvat, je zásobován z menších výroben metamfetaminu, které v regionu vznikají a zanikají podle toho, jak se nám daří tuto formu trestné činnosti odhalovat. Druhý způsob je ten, že je metamfetamin dovážen z výroben, které jsou ve větších krajských městech. V našem případě je to hlavně Ostrava, Olomouc a Zlín. V posledních letech se zvedla cena pervitinu za gram, který se prodává okolo 1.500,- Kč v závislosti na odebraném množství. Jedná se tedy o množstevní slevy jako v obchodech. Při větším odběru, řekněme 10 gramů, se může cena snížit třeba i na 1.000,- Kč za gram drogy. Závislost na pervitinu je opravdovým problémem. Mám zkušenost, že když se už uživatel rozhodne abstinovat od drog, je velmi silné překonat závislost. Lidé se k pervitinu pořád vrací. Nejčastěji ti, co drogu užívají nitrožilně.

Jaké je složení osob užívající drogy v Přerově?

Velice různorodé. Od nezletilých dětí až po padesátileté, od nejnižších sociálních vrstev až po úspěšné lidi, jakými jsou vysokoškolsky vzdělaní majitelé firem. Pokud mám vytvořit nějakého typického uživatele, tak se jedná nejčastěji o muže okolo 20 let věku, vyučeného, bez zaměstnání, bydlícího u rodičů nebo v sociálním bytě, který mu hradí stát.

Jaké druhy drogové kriminality řešíte?

Z pohledu kriminální policie se jedná hlavně o delikty spojené s distribucí a výrobou drog a držení drog a prekursorů ve větším množství. Samostatnou kapitolou jsou pak drogové delikty v dopravě nebo držení drog v malém množství řešené nejčastěji obvodními odděleními pořádkové policie. Drogová kriminalita pak souvisí s dalšími formami páchaní trestné činnosti.

Jaké to jsou?

Nejvíce se setkáváme s majetkovou trestnou činností nejrůznějšího charakteru. V přerovském regionu jsou to krádeže v obchodech, vloupání do domů, sklepů, krádeže jízdních kol apod. V poslední době je také trend v hospodářské trestné činnosti, kdy se jedná především o podvody a úvěrové podvody. Samozřejmě násilná kriminalita, loupeže. S užíváním drog často souvisí i problémy sociálního charakteru,

jako je nezaměstnanost, zadlužování, absence vlastního bydlení, nemožnost postarání se o vlastní děti, prostituce atd.

Kdo jsou pachatelé drogové kriminality?

Pachateli drogových trestných činů se stávají nejvíce samotní uživatelé drog, kteří zjistí, že je pro ně ekonomicky výhodné koupit více dávek drogy a o drogu se rozdělit se známými. Zpočátku jim to vyjde na dávku zdarma. Později se stane nákup drog a jejich prodej hlavní náplní jejich dne už třeba proto, že jsou bez zaměstnání nebo o zaměstnání přišli v důsledku užívání drog. Další fází je zjištění, že si nemusí drogu kupovat, když ji mohou vyrobit. Proto vznikají pěstírny marihuany a varny pervitinu. Vyrobit drogu není nijak složité.

Jak vysoká je recidiva těchto pachatelů?

Opravdu velká. Znáám spoustu dealerů drog, kteří byli mnoho let ve výkonu trestu odnětí svobody za drogy, a když jsou puštěni na svobodu, ihned se k distribuci a výrobě drog vrací. Mnohokrát jsem nad tímto problémem přemýšlel. Důvod vidím v těžké závislosti na drogách a recidivě opětovného užívání drog. Problém může být také v pachatelích drogových deliktů, kteří jsou za drogovou trestnou činnost jako prvotrestaní odsuzováni k odnětí svobody s podmíněčným odkladem nástupu trestu. Asi to neberou jako šanci k normálnímu životu bez drog, ale jako slabost orgánů činným v trestním řízení vedoucí k falešnému přesvědčení, že to nějak dopadne.

Jak funguje spolupráce s dalšími složkami mimo PČR působícími v boji proti drogové kriminalitě?

V Přerově je několik kontaktních center pro drogově závislé, s těmito institucemi přímo nespolupracujeme. Vzájemně o sobě víme, respektuji jejich práci a myslím si, že je užitečná. To co si myslí o naší práci je asi podobné. Jsme na stejné lodi a jdeme za stejným cílem, kterým je společnost bez drog. V poslední době více spolupracujeme s Probační a mediační službou Přerov, sociálními úřady a úřady práce, především za účelem vedení trestního řízení a získávání cenných informací k pachatelům, jakým bývá jejich bydliště, kontakt na ně, výše příjmu apod. Nesmím zapomenout na celní správu, která dělá velký kus práce, především v odhalování prekursorů drog převážených v automobilech. Jsou to hlavně léky, ze kterých se vyrábí pervitin. Setkali jsme se i s odhalením zařízení na výrobu metamfetaminu. Samostatnou kapitolou je spolupráce s městskou policií v jednotlivých městech, kdy strážníky využíváme

především jako nezúčastněné osoby v procesních úkonech, jakými jsou například provádění domovních prohlídek. Každodenně jsme samozřejmě v kontaktu se státním zastupitelstvím v Přerově, které dozoruje jednotlivé trestní věci. Myslím si, že náš vztah je na opravdu dobré úrovni.

Myslíte si, že se nějakým způsobem podílíte na prevenci v užívání drog?

To si myslím, že ani ne. Cítím to tak, že působíme jako represivní složka a jako protiváha drogovému byznysu. Určitě omezujeme nabídku dostupnosti drog.

Jaká je úloha jednotlivých složek Policie České republiky v Přerově v boji proti drogám?

Každý má své úkoly, a pokud budou jednotlivá oddělení policie dělat vše, jak se dělat má, bude boj proti drogovým deliktům účinnější. Spolupráce se v poslední době hodně zlepšila. Velkou váhu přikládám policistům jednotlivých obvodních oddělení, kteří jsou dobře znalí místních poměrů. Nezastupitelnou roli má i dopravní inspektorát, který si za poslední roky vytvořil specialisty v odhalování řidičů pod vlivem OPL. Největší díl práce je na kriminální policii, která se v případě Přerova může opřít o již výše uvedené útvary nebo další organizační články s krajskou nebo celorepublikovou působností. Je důležité, s kým konkrétně spolupracujete.

Co přinese budoucnost v boji proti drogové kriminalitě?

To je těžká otázka. Jsem optimista a myslím si, že policie bude účinně reagovat na nové trendy v drogové kriminalitě. Bohužel odhalených drogových trestných činů v přerovském regionu stále přibývá. Musíme si však uvědomit, že drogová kriminalita je trestnou činností latentního charakteru a četnost odhalených trestných činů nemusí nutně znamenat neúspěch, ale naopak dobře vykonanou práci. Zním případy z jiných regionů, kde „nemají s drogami problém“. Je to ale falešná představa, protože oznámení na linku 158, že někdo koupil 20 gramů pervitinu, není úplně obvyklé. K odhalování drogových deliktů je potřeba aktivní přístup ze strany PČR.

Co vás čeká v následujícím období?

Spousta práce na nových realizacích pachatelů drogových deliktů.

Děkuji za rozhovor a přeji mnoho úspěchů v profesním i osobním životě.

Děkuji.

5.3 Shrnutí

Z provedeného rozhovoru jsem se dozvěděl spoustu nových postřehů, které mi byly doposud neznámé. Bylo přínosné poslechnout si odpovědi na tak závažné otázky týkající se boje s drogovou kriminalitou. Z rozhovoru vyplývá, že drogová situace na Přerovsku do jisté míry kopíruje aktuální trendy v kriminalitě spojené s drogami. Jde především o dva druhy drog, které jsou nejčastěji užívány - marihuana a pervitin. Především pervitin je českou i regionální specialitou, která nemá ve světě obdoby. Drogoví dealeři a výrobci drog se zaměřují na co největší zisky.

Překvapilo mě srovnání dnešní doby se situací v boji proti drogám před deseti lety. Z uvedeného vyplývá, že současní pachatelé drogových deliktů jsou stále lépe organizovaní a přistupují ke své činnosti profesionálně. Policie České republiky a další složky potírající drogy musí držet krok s drogovým podsvětím. K tomu jim pomáhají především lepší podmínky k práci, lepší vybavení a především spolupráce, která je důležitá pro co nejefektivnější a účinný zásah proti drogám. Z rozhovoru vyplývá, že není důležité, zda je velký případ rozpracován v evropském měřítku Národní protidrogovou centrálou nebo menší věc místního charakteru policistou například v přerovském regionu. Důležité je odhodlání a nasazení k řádnému dokončení případu a zamezení šíření drog ve společnosti.

Opět se mi potvrdilo, že má PČR ve svém středu lidi, kteří chtějí dělat svoji práci co nejlépe. Potvrzením může být fakt, že byl toxikologický tým v rámci Územního odboru Přerov vyhodnocen jako tým roku a vedoucí týmu nastupuje na celostátní úroveň zabývající se bojem s nejnáročnějšími druhy drogové kriminality.

ZÁVĚR

Vypracovaná bakalářská práce pojednává o drogové problematice, se kterou se může setkat každý z nás. Téma drog a s drogami spojená kriminalita je téma velice vážné a s vážností by k tomuto tématu měla společnost přistupovat. Je škoda, že se lidé začínají o drogy zajímat až v době, když se jich drogová kriminalita dotkne osobně nebo někoho z okruhu blízkých. Užívání drog je fenomén nejen přerovského regionu, ve kterém žijí, ale i celého lidstva.

Cílem práce bylo popsat a roztrždit jednotlivé druhy zneužívaných drog a poukázat na motivaci uživatelů drogy brát. Hlavní část byla věnována drogám, které jsou nejzneužívanější v přerovském regionu, ale zároveň i v ČR, metamfetaminu – pervitinu a marihuaně. Důraz byl kladen na nebezpečnost drog a s tím spojená rizika, která užívání drog přináší. Závislost organismu na drogách může vzniknout už při prvním užití drogy, člověku se tak změní celý život.

Společnost se proti drogám a drogové kriminalitě brání prevencí a komplexní protidrogovou politikou státu. Důležitou složkou je také přímý boj s drogovou trestnou činností ať už z pohledu trestního zákoníku, nebo zákona o přestupcích. Zde jsou zahrnuty drogové delikty, které jsou postižitelné podle zákona. Právo spojené s drogami by mělo být státními orgány už kvůli své nebezpečnosti důsledně vymáháno. Drogová kriminalita patří mezi nejvážnější formy páchaní trestné činnosti a pachatelé těchto skutků se ve své činnosti neustále zdokonalují.

Praktická část práce přibližuje boj proti drogové kriminalitě na Územním odboru Přerov z pohledu příslušníka SKPV Přerov, který se v prostředí pohybuje více jak 10 let. Rozhovor přináší přímé a zajímavé poznatky z jeho dlouholeté praxe.

Společně bychom měli hledat prostředky a účinné mechanismy, jak snížit dostupnost drog. Veřejnost musí být informována o závažnosti a nebezpečnosti drog a závislostech na drogách. Nemůžeme se spokojit se současným stavem a trendem, který vede k nárůstu drogové kriminality, drogově závislých, stále se snižujícím věkem prvního kontaktu s drogou apod.

Zpracované téma je velice obsáhlé. Uvědomuji si, že v práci byl zachycen jen malý zlomek, který je jakýmsi rychlým exkurzem do drogové kriminality. Téma může být dále zpracováno jak z teoretického, tak empirického pohledu, například jako diplomová práce, která by byla svým rozsahem vhodná k podrobnějšímu přiblížení drogové kriminality přerovského regionu.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

- BAREŠ, J. *Mezinárodní standardy prevence užívání drog*. 1. vyd. Úřad vlády České republiky. Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti. 2014. ISBN 978-80-7440-097-1
- FISHER, S., ŠKODA J. *Sociální patologie*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s.. 2014. ISBN 978-80-247-5046-0
- HARTL, P., HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník*. 2. vyd. Praha: Portál. 2000. ISBN 978-807367-569-1
- CHMELÍK, J. Nová právní úprava drogových deliktů a stručně k metodice jejich dokazování. *Bulletin Národní protidrogové centrály*. 1998. roč. 4. č. 3. ISSN 1214-8834.
- KALINA, K. a kol. *Drogy a drogové závislosti 1 – mezioborový přístup*. 1. vyd. Úřad vlády České republiky. Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti. 2013. ISBN 80-86734-05-6
- KALINA, K. a kol. *Drogy a drogové závislosti 2 – mezioborový přístup*. 1. vyd. Úřad vlády České republiky. Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti. 2013. ISBN 80-86734-05-6
- KOMOROUS, J. Současná situace v oblasti nedovolené výroby, dovozu, převozu, vývozu, obchodu a šíření omamných a psychotropních látek na území České republiky. *Bulletin Národní protidrogové centrály SKPV PČR*. 1995. roč. 1. č. 1.
- KUCHAŘ, M., KITZLEROVÁ, A. Nové zneužívané látky v Evropě. *Bulletin Národní protidrogové centrály* 2014. č. 4. ISSN 1211-8834
- MATOUŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s.. 2013. ISBN 978-80-247-4580-0
- MIOVSKÝ, M. a kol. *Konopí a konopné drogy: Adiktologické kompendium*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s.. 2008. ISBN 978-80-247-0865-2
- NOVÁK, J. *Jedovaté rostliny kolem nás*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s.. 2007. ISBN 978-80-247-80-247-1549-0
- PAVLOVSKÝ, P. a kol. *Soudní psychiatrie a psychologie*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s.. 2009. ISBN 978-80-247-2618-2

ŠEVELA, K., ŠEVČÍK, P. a kol., *Akutní intoxikace a léková poškození v intenzivní medicíně*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing a.s.. 2011. ISBN 978-80-247-0865-2

ŠMERDA, R. *Trestněprávní úprava drogové problematiky*. In. Buletin NPC, mimořádné číslo. Praha MV. 2006.

VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem k 1.8.2011*. 1. vyd. Olomouc: Anag, 2011. ISBN 978-80-7263-677-8

Výroční zpráva Národní protidrogové centrály 2012. *Bulletin Národní protidrogové centrály SKPV PČR*. 2011. roč. 18. č. 2. ISSN 1211-8834

Zákon č. 40/2009 ze dne 1.1.2010 trestní zákoník. In: *Trestní zákoník*. 1. vyd. C.H.Beck. 2009. ISBN 978-80-7400-109-3

Zákon č. 29/1938 Sb. ze dne 27. ledna 1938, kterým se provádí Mezinárodní opiová úmluva ze dne 23. ledna 1912, vyhlášená pod č. 159/19Sb. z. a n., Mezinárodní opiová úmluva ze dne 19. února 1925, vyhlášená pod č. 147/1927 Sb. z. a n., a Úmluva o omezení výroby a úpravě distribuce omamných látek ze dne 13. července 1931, vyhlášená pod č. 173/1933 Sb. z. a n. (opiový zákon). Dostupné z ASPI aktualizované k 4.1.2015

Zákon č. 40/2009 ze dne 1.1.2010 trestní zákoník. In: *Trestní zákoník*. 1. vyd. C.H.Beck. 2009. 2548. ISBN 978-80-7400-109-3

Seznam použitých zahraničních zdrojů

International Standar on Drug Use Prevention. UNODC. 2013. [online]. 10.3.2013 [cit. 2015-01-19]. Dostupné z: <http://www.unodc.org/unodc/en/prevention/prevention-standards.html>

Seznam použitých internetových zdrojů

Drogy – celosvětový problém. [online]. [cit. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek>

[/narodni-protidrogova-centrala-skpv-historie.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D](#)

Extaze. [online]. [cit. 2015-01-17]. Dostupné z: <http://navykovelatky.cz/tanecni-drogy/extaze/>

Fentanyl. [online]. 20.4.2012 [cit. 2015-01-19]. Dostupné z: <http://www.infodrogy.estranky.cz/clanky/opiaty-a-opioidy/>

Heroin. [online]. [cit. 2015-01-19]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/narodni-protidrogova-centrala-skpvnavykove-latky-navykove-latky.aspx>

HONUS, A. *Soud rozlétá smrt muže, který zemřel po aplikaci smrtícího fentanylu*. [online]. 15.1.2015 [cit. 2015-01-19]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/krimi/358836-soud-rozpleta-smrt-muze-ktery-zemrel-po-aplikaci-smrticiho-fentanylu.html>

HRUBEŠ, K. *Smrt po předávkování extází je velmi malá, říká odborník*. [online]. 26.3.2013 [cit. 2015-01-17]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/pravdepodobnost-predavkovani-se-extazi-je-velmi-nizka-mini-odbornik-1jp-zprav-domov.aspx?c=A130324_165004_In_domov_vs

Charakteristika Okresu Přerov. [online]. [cit. 2015-02-19]. Krajská správa Českého statistického úřadu v Olomouci. Dostupné z: http://www.olomouc.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_prerov

KALINA, K. a kol. *Uživatelé drog a zákony. Zaostřeno na drogy 3*. 2003. roč. 1. č. 3. ISSN 1214-1089. Dostupné z: http://www.drogyinfo.cz/index.php/publikace/zaostreno_na_drogy/2003_zaostreno_na_drogy/zaostreno_na_drogy_2003_03_cislo_3_2003

Konopí – cannabis. [online]. [cit. 2015-01-17]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/soubor/konopi-pdf.aspx>

Metamfetamin (Pervitin). [online]. [cit. 2015-01-17]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/narodni-protidrogova-centrala-skpvnavykove-latky-navykove-latky.aspx>

MINAŘÍK, J. *Rozdělení drog*. [online]. [cit. 10.1.2015]. Dostupné z: <http://www.odrogach.cz/skola/uzivani-navykovych-latek/informace-o-drogach/rozdeleni-drog.html>

Národní strategie protidrogové politiky na období let 2010 až 2018. [online]. Praha: Úřad vlády ČR. 2010. [cit. 2015-01-22]. Dostupné z: <http://www.vzdelavani2020.cz/narodni-strategie-protidrogove-politiky-na-obdobi.html>

Nezaměstnanost v krajích a okresech za leden 2015. [online]. [cit. 2015-02-19]. Generální ředitelství Úřadu práce. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>

PRESL, J. *Výroční zpráva 2013*. [online]. [cit. 2015-01-21]. Dostupné z: https://drive.google.com/file/d/0B64gC9HX1k_3ZjNrZHo1aW5sUUk/edit?pli=1

Příloha k usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13.3.2014, sp. zn. Tpjn 301/2013 k výkladu pojmu „množství větší než malé“ u omamných a psychotropních látek a přípravků je obsahujících a jedů (§ 283, § 284, § 285 tr. zákoníku). In: *Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek*. 2014. č. 15. Dostupné z: <http://www.nsoud.cz>

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13.3.2014, sp. zn. Tpjn 301/2013 k výkladu pojmu „množství větší než malé“ u omamných a psychotropních látek a přípravků je obsahujících a jedů (§ 283, § 284, § 285 tr. zákoníku). In: *Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek*. 2014. č. 15. Dostupné z: <http://www.nsoud.cz>

Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2013. [online]. [cit. 2015-02-05] Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti. Úřad vlády ČR 2014. ISBN 978-80-7440-109-1. Dostupné z: http://www.drogyinfo.cz/index.php/publikace/vyrocnizpravy/vyrocnizprava_o_stavu_ve_vecech_drog_v_cr_v_r_2013

Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů Česká republika*. 1990. částka 35. Dostupné také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=200/1990&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

SEZNAM ZKRATEK

ČR	-	Česká republika
HIV	-	human immunodeficiency virus
LSD	-	diethylamid kyseliny lysterkové
NPC	-	Národní protidrogová centrála
OPL	-	omamné a psychotropní látky
O.P.S	-	obecně prospěšná společnost
SKPV	-	Služba kriminální policie a vyšetřování
THC	-	tetrahydrocannabiol
WHO	-	World Health Organization

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK

Seznam tabulek

TABULKA 1: Počet výměnných programů v ČR.....	25
TABULKA 2: Tabulka k pojmu „množství nikoliv malé“ ve vztahu k OPL	34
TABULKA 3: Drogové přestupky projednané v roce 2013.	38

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Karel Polák

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: Kombinovaná

Název práce: Drogová kriminalita přerovského regionu

Rok: 2015

Počet stran textu bez příloh: 41

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 19

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 1

Počet internetových zdrojů: 19

Počet ostatních zdrojů: 0

Vedoucí práce: JUDr. Aleš Zpěvák, Ph.D.